

Svaté biřmování.

P r o š k o l u a d ů m.

(Dle Engelberta Fischera.)

Svaté biřmování.

Naučení pro školu i dům.

Co jest biřmování?

Biřmování jest svátost, v které křesťan vzkládáním rukou biskupských, svatým křížmem a slovem Božím Ducha sv. přijímá, aby víru slovem i skutkem vyznával a zmužile hájil.

Název „biřmování“ pochází z jazyka latinského a znamená po česku tolik co „posilnění.“

Biřmování není snad jakási slavná zkouška aneb veřejné vyznání víry, nýbrž **pravá a skutečná svátost nového zákona.**

Sv. biřmování jest proto svátost, poněvadž má ty tři známky, které k svátosti náležejí. Známky ty jsou: 1. ustanovení od Ježíše Krista, 2. zevnější, viditelné znamení, 3. vnitřní, neviditelná milost.

I. Biřmování ustanoveno Ježíšem Kristem.

Ustanovení svátosti sv. biřmování předpověděl Pán Bůh již ve starém zákoně skrze proroka Joele, řka: „A potom vyleji Ducha svého na všeliké tělo a prorokovati budou synové vaši i dcery vaše; starci vaši sny (prorocké) míti budou a mládenci vaši vidění (prorocká) vídati budou; anobř na (všechny) služebníky své a služebnice v těch dnech vyleji Ducha svého.“ (Joel 2, 28. 29.)

Písmo sv. nepraví sice nikde, **kdy a jak Bož-**

ský Spasitel tuto svátost ustanovil; než není nám třeba zřejmých slov písmo sv., dosti na tom, když **určitě** víme, že sv. **apoštolové** tuto svátost udělovali. Přece však dí písmo sv. na mnoha místech, že Pán Ježíš určitými slovy **zaslíbil** milost sv. biřmování, totiž udělení Ducha sv. Tak dočítáme se na př., že před slavným svým na nebe vstoupením přikázal apoštolům, aby z Jeruzaléma neodcházeli, ale aby očekávali zaslíbení Ducha sv. Sestoupil pak Duch sv. na apoštoly o letnicích. „V těch dnech, když se naplnilo dní padesáte, byli všichni spolu na jednom místě, i stal se rychle zvuk s nebe, jako přicházejícího prudkého větru, a naplnil veškeren dům, kdež byli, sedíce. I ukázali se jim rozdělení jazykové jako oheň, a posadil se na každém z nich; a naplnění jsou všickni Duchem svatým.“

Duch sv. způsobil velikou proměnu v apoštolích. **Poznali** dokonale a zcela učení Pána Ježíše, **posílnění** byli v dobrém a utvrzení ve víře, tak že se nebáli více pronásledování a muk, nýbrž **zmužile a vytrvale** učení Pána Ježíše veřejně vyznávali, kázali a rozšiřovali. Sv. Petr **ihned** předstoupil před shromážděné zástupy a důraznou řečí dovedl, že tři tisíce se obrátili a pokřtiti se dali.

Sv. písmo praví také dále, že **apoštolové vzkládáním rukou udělovali Ducha sv., t. j. přísluhovali sv. biřmováním.** „I přišlo po ukamenování sv. Štěpána veliké protivenství na církev, kteráž byla v Jeruzalémě. Zvláště pak Šavel (později Pavel) hubil církev, do domů vcházeje a jímaje muže i ženy, dával je do žaláře. Proto rozprchli se mnozí učenci po krajinách judských a samařských a kázali všude o Pánu Ježíši. Jihen Filip přišel do města Samaří, kázal Krista a činil mnohé divy. Obyvatelé velmi z toho se radovali, uvěřili v Pána Ježíše a dali se pokřtiti. Uslyševše pak apoštolů v Jeruzalémě, že by Samaří přijala slovo Boží, po-

slali k nim Petra a Jana. Kteríž přišedše, modlili se za ně, aby přijali Ducha sv. **Tehdy vzkládali na ně ruce a oni přijali Ducha svatého.**“

Podobně činil sv. apoštol **Pavel** v městě Efesu: „Vzkládal na pokřtěné ruce a oni přijali Ducha svatého.“

Dokázáno tedy jest, že **apoštolé biřmovali** a tím zároveň i dokázáno, že **Ježíš Kristus** tento příkaz jim dal, t. j. **sv. biřmování ustanovil**. Neboť 1. apoštolé měli **moc**, aby vzkládáním rukou křesťanům Ducha sv. udělovali. Člověk však **sám o sebe** nemá moci, aby zevnějším, viditelným znamením, zde vzkládáním rukou, uděloval jiným milostí Božích aneb daru divů a proroctví. Ani apoštolé **neměli sami od sebe** moci, aby zevnějším znamením, totiž vzkládáním rukou, jiným Ducha sv. udělovali, nébrž této moci dostalo se jim **jediné** od původce všech milostí, **od Ježíše Krista**. 2. Kdyby **o své vůli** bez příkazu Pána Ježíše biřmování byli zavedli, bývali by mohli ruce na křesťany vzkládati — ale Duch sv. na biřmovance jejich nebyl by sestoupil.

Apoštolé přijali tedy tuto **moc** od Ježíše Krista a přenesli ji na své nástupce, **biskupy**, kteří proto tenkrát jako až dosud stejným způsobem věřícím sv. biřmováním přisluhovali.

Za všech tedy časů platilo biřmování za **svátost nového zákona od Ježíše Krista ustanovenou**; toto ustanovení dotvrzeno činy sv. apoštolův a dějinami katolické církve, kteráž svátost sv. biřmování ve všech stoletích udělovala.

II. Zevnější, viditelné znamení.

Zevnějším, viditelným znamením jest *a)* **vzkládání rukou biskupových**, *b)* **mazání čela sv. křížem** a *c)* slova: „**Znamenám tě znamením sv. kříže**

a potvrzují tě křížmem spasení ve jmenu Otce, i Syna, i Ducha svatého.“

Apoštolé a jich nástupcové, biskupové, přisluhovali, jak dosud se děje, pokřtěným při sv. biřmování vzkládáním rukou, mazáním sv. křížmem a uvedenými slovy. — V biřmování přijímá křesťan Ducha sv. a posilněn bývá v milosti, t. j. dosahuje neviditelné milosti.

Vzkládání rukou biskupových, mazání sv. křížmem a pronešená slova **osvědčují** tuto milost a **působí** ji tou **mocí**, kterou Duch sv. apoštolům a jich nástupcům, biskupům, udělil —, jsou tedy **zevnějším znamením — neviditelné milosti — od Ježíše Krista ustanoveným.**

III. Rozmnožení posvěcující milosti.

Co působí sv. biřmování?

1. Rozmnožení posvěcující milosti.

Biřmování **rozmnožuje** v křesťanu čistotu jeho a svatost; neudílí mu tedy teprve milosti posvěcující, nýbrž každý, kdo hodně sv. biřmování přijmouti chce, již v stavu posvěcující milosti býti musí. Biřmovaný stává se Bohu **milejším** a schopným požívatí v nebesích **větší** blaženosti. Vždyť i světlo sluneční u samého slunce jest neporovnaně silnější a voda u samého pramene neporovnaně čistší —, než u větší vzdálenosti.

2. Zvláštní milost, aby ve víře zmužile stál, a ji slovem i skutkem vyznával a hájil.

Často jest nám s obtíží zachovávatí učení Pána Ježíše, také všelijak k hříchu pokoušení býváme; **ano často jest nám snášeti úšklebky od zlých lidí,**

když dokonale plníme povinnosti své k Bohu a lidem. Ale máme také raději vše ztratiti a vše i samu smrt vytrpěti, než slovem neb skutkem proti učení Kristovu se proviniti. Kde my slabí a křehcí nabrati se máme **síly**, kde jinde než **od Ducha sv.**, jenž v sv. biřmování nám uděluje tuto **zvláštní milost**, abychom ve víře zmužile stáli a ji slovem i skutkem vyznávali a hájili, slovem, **abychom bojovali proti zlému**.

Jak bojácní byli apoštolé před sesláním Ducha sv.! Petr zapřel Pána Ježíše; všichni zavřeli se do vrchního příbytku domu, aby jisti byli před úklady židovskými. Ale o letnicích vystupují veřejně a hlásají neohroženě Krista Pána, nebojí se více, nýbrž odhodlaně vyznávají víru v Ježíše Krista, živi jsou podle ní a **zůstávají vytrvalí až do smrti**. — Sv. **Petr** rozpjat jsa na kříž, raduje se; sv. **Ondřej** plesá, vida kříž, na němž má umříti; sv. **Jakub starší** neohroženě sklání hlavu pod meč; sv. **Jan** pln radosti trpí bolesti ve vroucím oleji; sv. **Tomáš** dívá se odhodlaně na vraha, který ho probíjí kopím; sv. **Filip** trpělivě a klidně snáší kamenování; sv. **Bartoloměj** nechává si pro Krista kůži svléci a za živa na těle dříti; sv. **Jakob** modlí se za své vrahy, když ho svrhli s cimbuří chrámu; sv. **Juda Thaddeus** trpí bez nářku mučnickou smrt v Mesopotamii — ano, Duch sv. udělil jim tu **zvláštní milost**, aby ve své víře zmužile stáli a ji slovem i skutkem vyznávali a hájili. Této zvláštní milosti k nezvratnému vyznávání víry slovem i skutkem dostává se **každému křesťanu**, který hodně přijímá svátost sv. biřmování — **k boji proti zlému, ale též i k rozmáhání se v dobrém**.

„Kdo jest spravedlivý, ospravedlní se ještě, a svatý posvěť se ještě“, dí písmo sv. Nesnažíme-li se horlivě, vždy víc a více lepšiti se a v dobrém se rozmáhati, stáváme se vlažnými a vlažnost vede

k hříchu. Také **rostlina**, když neroste, odumírá a k ničemu více se nehodí. Proto žádá katolická církev od biřmovaných, aby v dobrém **se rozhojňovali**.

Žáčkové počínají od písmen. Pilni-li jsou, brzo naučí se čísti a pokračují dále. Pakli ale jsou lenivi, nenaučí se ani čísti, za to utrží jen pohanění a za trest jest jim seděti v témže oddělení.

Kupec, který mnoho prodati a obchod svůj vždy více zlepšovati chce, musí vždy hbitě po hotové býti, mnoho mysliti, počítati a velikou činnost rozvinouti.

Když tedy i žák i kupec ve svém povolání prospívati a rozmáhati se mají: čím pilnější jest to povinností biřmovaných, ježto dosáhli Ducha sv. k rozmáhání se v dobrém.

3. Sv. biřmování vtiskuje duši nezrušitelné znamení, proto nemožno jest vícekrát než jednou platně a bez těžkého hříchu je přijmouti.

Z toho, že křesťan sv. biřmování přijal, **poznáváme**, že dosáhl této zvláštní milosti, aby ve víře zmužile stál, a ji slovem i skutkem vyznával a hájil. Z čehož něco poznáváme, jmenujeme **znamení** či **znak**.

Duše pokřtěného dostává v biřmování znamení, kteréž **ani čas ani věčnost** jí nemohou vzíti, smazati, zrušiti — proto **nezrušitelné znamení**.

Které jest to nezrušitelné znamení?

Jesti to znamení **bojovníka Ježíše Krista**. Tímto znakem **rozeznává se** duše biřmovaného od **nebiřmovaného**. **Křest** učinil nás **dítkami Božími** a **bratry Ježíše Krista** —, biřmování činí nás **bojovníky Ježíše Krista**, vojíny ve vojště, kteréž pod praporem Ježíše Krista válčí proti nepřátelům spasení.

Kteří jsou tito nepřátelé spasení?

1. Ďábel, 2. svět, 3. vlastní tělo. **Pouhým okem ovšem nemožno viděti toto znamení**, poněvadž je duši vtisknuto —, ale **před Bohem a v říši duchů** biřmovaný dle toho se poznává jako biřmovaný, že znak „bojovníka Ježíše Krista“ na sobě nese a poskytnutou jemu zbraň i zbroj proti třem nepřátelům spasení přijal.

Poněvadž pak biřmovaní na vždy zůstávají bojovníky Ježíše Krista, nemohou po druhé neb po třetí opět vojíny Kristovými státi se, či jinak: **nemohou vícekrát než jednou biřmování býti.**

Ano, byť i biřmovaný později i zcela nekřesťansky živ byl, snad i od víry odpadl, tím vším nezměnil by se ráz jeho: bojovníka Ježíše Krista. Proto nepotřebuje více biřmován býti, když kajicně opět z nekřesťanského života ke Kristu se obrátí.

Proto dí katechismus: **Sv. biřmování vtiškuje duši nezrušitelné znamení, proto nemožno jest vícekrát než jednou platně a bez těžkého hříchu je přijmouti.**

Přijímají všichni, kdož biřmováni jsou, znak bojovníka Ježíše Krista?

Ano; všichni, kteří biřmováni jsou, **ano i ti, kteří v hříchu těžkém svátost tu přijímají, obdržují znak bojovníka Ježíše Krista.**

Slouží-li znak bojovníka Kristova těm k spasení, kdož přijímají svaté biřmování v těžkém hříchu?

Nikoli; nýbrž slouží jim k největší škodě, neboť jejich duše tímto znakem ještě ošklivější před Bohem se stává.

Může-li znak bojovníka Ježíše Krista ztracen býti při smrti biřmovaného?

Nemůže; znak bojovníka Ježíše Krista nemůže ani za živa, ani při smrti, ani kdy na věčnosti ztracen býti; ano trvá i na duši zatracenců k jich věčné hanbě.

Zdaž nemůže ani milost sv. biřmování nikdy ztracena býti, když znak bojovníka Ježíše Krista nikdy ztracen býti nemůže?

Milost sv. biřmování může ztracena býti a tratí se každým těžkým hříchem potud, pokud biřmovanec kajicnou a upřímnou zpovědí k Bohu opět se neobráť.

Ač bohužel za všech časů jest takých křesťanů, kteří jsouce biřmováni, přece za víru svou se stydí a nekřesťansky živi jsou; nicméně příčinou toho není, jakoby byli pozbyli znaku bojovníka Ježíše Krista, nýbrž, že s milostí Ducha sv. spolu nepůsobí. Tím ovšem dvojitého trestu před Bohem hodni jsou.

Když **císařský rakouský voják**, který výbornou zbraní i zbrojí opatřen jest, jí na bojišti dobře neužívá, nepozbývá proto znaku: císařský rakouský voják. Jest a zůstává vojínem, byť i bojácným a špatným. Ano, on může i **prapor svůj** opustiti a k nepřátelskému vojsku přeběhnouti — ale přece jest a zůstává císařským rakouským vojínem. Chycen-li však, pak běda mu! Ztrestán bude jako křivopřísežník a zrádce; výmluva pak: „Nechtěl jsem více býti císařským rakouským vojínem,“ nic mu nepomůže. Právě tím zvětšuje se jeho vina i trest.

Všechny tyto účink sv. biřmování jsou nezasloužená dobrodiní či nými slovy: milost Boží.

Tato milost Boží udílí se duši člověka; nemůžeme tedy tuto milost a jí způsobenou na duši změnu smysly svými pozorovati. Proto mluví katechismus **o neviditelné milosti.**

Dokázali jsme, že biřmování ustanoveno jest od Ježíše Krista, že má viditelné znamení a že uděluje neviditelnou milost. **Biřmování jest tedy svátost nového zákona.**

Darové Ducha sv.

Milost Ducha sv. rozličnými spůsoby jeví se v duši naší a dle toho bere své pojmenování. Po-
všechně se jim říká **darové Ducha sv.** Rozeznáváme zvlášť **sedmero** darů Ducha sv., které jsou:

- 1. Dar moudrosti, 2. rozumu, 3. rady, 4. síly,**
- 5. umění, 6. pobožnosti, 7. bázně Boží.**

Darové: moudrosti, rozumu, rady a umění **osvěcují rozum.**

Darové: síly, pobožnosti a bázně Boží **posilují vůli.**

1. První dar Ducha sv. jest **moudrost**; dar to přežádoucí a předrahý! Neb pravá moudrost učí nás tomu, čehož nám jest nejvíce potřebí. Ona nás k tomu má, abychom **své věčné spasení** nikdy s očí nespouštěli, abychom všecky pozemské věci za to měli, co vskutku jsou, za věci totiž marné a pomíjitelné a protož abychom si na nich mnoho nezakládali, a především po lásce Boží a jeho zalíbení toužili. **Král Šalomoun** neprosil za dlouhý život, bohatství neb čest, nýbrž za „moudrost.“ Slyšíš-li **umíráčkem** zvoniti a pomyslíš-li u sebe: „**Vše** musí nebožtík opustiti, dědictvím jeho jest těsný hrob. Zdaž nashromáždil sobě pro nebe **dobrých skutkův**?

I já musím jednou umřít, chci pozemského života svého užiti tak, abych dosáhl života věčného.“ — tak-li u sebe myslíš, pak myslíš v pravdě **moudře**.

2. Dar rozumu: Kdo tento dar má, ten snadně rozeznává, co před obličejem Božím pravé neb nepravé, dovolené neb zapověděné, ctnost neb hřích jest. Ten také snadno všemu porozumí, co by mu k spasení prospělo, aneb co by mu škoditi mohlo; snadno všemu porozumí, čím by se k věčnému povolání svému přiblížil, aneb od něho vzdálil.

Nedostačí, abychom pravdy sv. náboženství pouze věděli, musíme jim také dobře **rozuměti**. Při **kázání** mnoho lidí poslouchá. Duch sv. působí, aby mnohý z posluchačů pravdami hlásanými zanícen a o nich přesvědčen byl —, **takový má dar rozumu**. Jiný zůstává netečným, ano chladným při slově Božím, — takovému **nedostává se** daru rozumu.

V životě obyčejném setkáváme se dosti často s prostými, skromnými lidmi na př. služebnými, venkovany, dělníky, kteří s nadšením dovedou mluvit o Bohu a věcech nebeských i posluchače své přesvědčovati —, ti a takoví mají dar rozumu. Na opak jest opět mnoho lidí velmi, jak říkáme, študovaných, přeucených, kteří pěkně mluví, obšírné knihy píší, zatmění slunce a měsíce na vteřinu napřed určí, velkolepé stroje dělají, nejznamenitější operace na očích a jinde velmi dovedně podnikají — ale o Bohu a božských věcech, ano zhusta o nejjednodušších pravdách víry sv. již zhola nic nevědí a nerozumějí — takým schází dar rozumu.

3. Dar rady: abychom v pochybnostech všeho omylu se uvarovali a vždy zvolili, co Bohu nejmiřejší jest. Jestliť to ta milost, která nás učí, z několika dovolených věcí to nejprospěšnější, z několika dovolených skutků ten nejspasitelnější, a z několika stavů ten sobě vyvoliti, ku kterému každý z nás od Boha nejlépe nadán a způsoben jest.

Daru tohoto každý člověk velice potřebuje, aby uměl ve všelikých pochybnostech vezdejšího života dobře sobě poraditi, a vždy jen to volil a k tomu se naklonil, co se Bohu nejvíce líbí a co by mu k životu věčnému nejlépe sloužilo. Mladík, který voliti si má stav, jest v pochybnostech, na rozpacích, který vybrati si má; **i utíká se v úzkostech** svých k Duchu sv., aby darem rady své jej osvítil,

4. Dar síly: abychom všeliké pokušení k zlému přemáhali, přikázání Boží plniti a trápení pozemské trpělivě snášeti mohli. Že slabí, křehcí lidé jsme, to ví z nás každý, a že síly jest nám potřebí, abychom zákon Páně plniti, povinnosti stavu svého zachovávali a vůbec Bohu a ctnosti věrnými zůstati mohli, toho též žádný z nás popírati nemůže.

Království nebeské trpí zajisté násilí, a jen ti, kdož sobě násilí činí a sebe přemáhají, uchvacují je. Jaké to štěstí, jaká to milost pro nás, že Duch sv. nám slabým, křehkým lidem uděluje daru síly, abychom s to byli, zlým žádostem, zlým příkladům a pokušením ďábelským odpírati?

Dar síly jest **význačnou** vlastností každého biřmovaného, aby ve víře zmužile stál, a ji slovem i skutkem vyznával a hájil. Svatí a světice Boží přemáhali darem síly každé pokušení a svádění k zlému, nelekali se trápení a muk pozemských a přemnozí z nich smrti mučnickou dokázali sílu svou.

5. Dar umění: Darem tímto poznáváme, jak bychom duchovní síly své vytrvale měli namáhati, a jakých zvláště **vědomostí** měli bychom sobě zjednati, by služba naše Bohu se líbila, a **k rozmnožení cti a slávy Jeho** sloužila. Darem tímto se zvláště snažíme, pravdy od Boha zjevené vždy lépe poznávati a ochotným srdcem jim věřiti. Rozličná jsou na světě umění na př. umění stavitelské, které vyvádí velkolepé chrámy k oslavě Boží, umění so-

chařské, které zdařenými sochami předvádí očím našim svaté a světice Boží; umění malířské, které barvou a štětcem znázorňuje předměty posvátné. Jedno však jest umění, kterému člověk učití se musí celý život; jak by totiž každým svým činem rozmnožil slávu Boží na zemi a duši svou více posvětil a ospravedlnil. O to prositi má křesťan Ducha sv., jenž potřebné milosti v daru umění mu poskytne. Co by nám ale vše prospělo, bychom všecko uměli, všecko věděli, co nám k spasení slouží, kdybychom však toho nečinili? A proto uděluje nám Duch sv. také ještě

6. Dar pobožnosti, abychom vůli otce nebeského ne jako nevolní služebníci, nýbrž jako dobré, milé a blažené dítky plnili a zachovávali. Kdo ten dar má, tenť ochotně všechny povinnosti stavu svého vykonává, všecko, a byť to i sebe bolestnější bylo, veselou myslí snáší a všelikou oběť rád Bohu přináší. Byť v službě Boží musel i protivenství snášeti, slouží přece Bohu a sloužiti nepřestává, neb jemu jeho Kristovo jest sladké a břímě jeho lehké. Staříčký Simeon a Anna v chrámě jerusalémském, sv. Alois, sv. Karel Borom., sv. Augustin, sv. Ludmila, sv. Václav, sv. Jan Nepomucký, sv. Cyril, sv. Methoděj, sv. Prokop a j. ozdobeni byli darem pobožnosti.

7. Dar bázně Boží, jenž jest počátkem i vrchem, korunou i jádrem všech ostatních. Jest to bázeň Boží, která k tomu nás vede, bychom ničeho se tak velice nebáli a nelekali, jako **hříchu**; ničeho tak se nestrachovali, jako Boha uraziti, a otcovské lásky Jeho nehodnými se státi. Ona vštěpuje nám do srdce spasitelnou ošklivost hříchu a poněvadž hřích největší jest zlo na světě, proto bázeň Boží, ježto hříchu nás chrání, drahodrahým a přezádcím jest darem „Chudý sice život vedeme,“ pravil bohabojný Tobiáš synu svému, „ale mnoho dobrého

míti budeme, jestliže se báti budem Boha a jestliže odstoupíme od všelikého hříchu a budeme-li dobře činiti.“ —

Toť jest sedmero nejdůležitějších darů Ducha sv., kterých dostává se křesťanu v svátosti sv. biřmování.

Ovoce Ducha sv.

Duch sv. vlívá biřmovanci zvláštní ctnosti, které jmenují se podlé sv. Pavla **ovoce Ducha sv.** Jest jich **dvanáctero**: 1. láska, 2. radost, 3. pokoj, 4. trpělivost, 5. dobrotivost, 6. mírnost, 7. shovívavost, 8. dobrota, 9. věrnost, 10. skromnost, 11. střídmost, 12. čistota.

S čím písmo sv. často porovnává člověka?

Písmo sv. často porovnává člověka **se stromem**, který **dobré ovoce nésti má** a dokládá: „Každý strom, který dobrého ovoce nenese, vyřát a do ohně uvržen bude.“ Pán Ježíš, nebeský zahradník, žádá na biřmovaných, aby dobré ovoce nesli, t. j. aby ryze křesťanským obcováním osvědčovali, že Duch sv. v nich jest a v nich působí výše uvedené ctnosti.

Poznámka. Sv. apoštolé a první křesťané mluvili cizími jazyky a konali divy. Proč těchto darů Ducha sv. nejsou účastní nyní všichni biřmovaní?

Rozeznáváme dvojí milost Ducha sv.: 1. dar jazyků, divů a prorocství, a 2. vnitřní milost k posile u víře. Prvních darů není všem a ve všech dobách třeba; druhého však, vnitřní milosti k posile u víře, potřebují všichni a této milosti dostává se všem biřmovancům ve všech dobách, když hodně svátost sv. biřmování přijímají.

Dokud církev sv. podobala se slabému štěpu, který vydán byl mnohým bouřím a vichřicím protivenství a pronásledování, dotud potřeba bylo, aby první jeho štěpaři a pěstouni — sv. apoštolé a první křesťané — zvláštními dary nadání byli, jimiž by božský původ církve sv. osvědčili. Jak mile však štěp církve sv. zmohutněl, aby svou vlastní silou opřítí se dovedl všelikým návalům a bouřím, nebylo více třeba

tohoto mimořádného působení Ducha sv. v té míře, jako v prvních stoletích křesťanských. Darové tito z církve sv. nikdy zcela nevytratilí se. Jak mile jich bylo třeba, ozdobil jimi Duch sv. jednotlivé sv. osoby, aby vykonali dílo od Boha jim vykázané. Tak sv. František Xaverský a sv. Vincenc Ferrerský vyznamenáni byli darem jazyků; sv. Vavřinec, sv. Bernard stkvěli se darem divů; sv. Papež Pius V., sv. Hildegarda z milosti Ducha sv. odkrývali budoucnost.

Obřady a modlitby

a) před, b) při, c) po sv. biřmování.

a) Před sv. biřmováním.

Když všecko, jak se patří, jest připraveno a všichni biřmovanci se shromáždili, tu biskup nejprve umývá si ruce, aby naznačil velkou čistotu, kterou vyžaduje úkon sv. biřmování. Na to vstoupí na nejvyšší stupeň oltáře a obrátiv se k biřmovancům modlí se s rukama sepjatýma.

Biřmovanci, jich kmotři a všichni přítomní pokleknou a biskup modlí se nad biřmovanci: „Duch sv. sestoupiž na vás a moc Nejvyššího uchovej vás hříchů.“ Po tom modlí se sám za sebe, aby hoden byl, přisluhovati svátostí sv. biřmování k spáse věřících.

b) Při sv. biřmování.

Pomodliv se za sebe rozestře biskup obě ruce nad biřmovanci a praví: „Modleme se: Všemohoucí, věčný Bože, jenž Jsi tyto služebníky Své z vody a Ducha sv. znovu zroditi a jim odpuštění všech hříchův uděliti ráčil; vylejiž na ně s nebes výšin Ducha Svého sv., Utěšitele se sedmi dary Jeho. *R. Amen. V. Ducha moudrosti a rozumu. R. Amen. V. Ducha rady a síly. R. Amen. V. Ducha umění a pobožnosti. R. Amen. V. Naplniž je Duchem Svém bázň a znamenej je znamením kříže † Kristova*

k udělení života věčného. Skrze téhož Ježíše Krista, Syna Tvého, Pána našeho, jenž s Tebou živ jest atd. *R.* Amen.

Na to mitru maje na hlavě sestoupí biskup s oltáře, blíží se ke každému biřmovanci dle řady, klade biřmovancům jednotlivě ruku na hlavu a maže je sv. křížmem. Po tom dá biskup biřmovanci lehký políček, aby mu naznačil, že hotov býti musí pro Ježíše Krista každou potupu a každou bolest snášeti; řka při tom: „pokoj s tebou,“ aby ho poučil, že pokoj Boží, pravý poklid duše, jehož svět nezná, a ani dáti ani vzíti nemůže, jest odplátou za trpělivost a mírnost. Na to utře jeden z přítomných kněží čelo biřmovaného bavlou, aby sv. křížmo nesteklo aneb jinak zneuctěno nebylo.

c) Po sv. biřmování.

Pobiřmovav všechny myje si biskup ruce. Mezi tím zpívá se: „Potvrdiž, Bože, což jsi mezi námi vzdělal, z chrámu svého nad Jeruzalémem. (Ž. 67, 29, 30.) *V* Sláva Bohu Otci atd. *R.* Jakož bylo na počátku atd. Potvrdiž atd.“ Na to přistoupí biskup bez mitry k oltáři a modlí se, k oltáři jsa obrácen a sepiaté maje ruce: „Ukaž nám, Hospodine, milosrdenství své. *R.* A spasení své dej nám. (84, 8.) *V.* Pane, vyslyš modlitbu mou atd. Modleme se: O Bože, jenž Jsi sv. apoštolům Ducha svého propůjčil a skrze ně a jich nástupce ostatním věřícím Jej udíleti Jsi přikázal; shledniž milostivě na službu poníženosti naší a uděl, aby týž Duch sv. do srdcí těch, jichžto čela sv. křížmem jsme pomazali a znamením sv. kříže poznamenali, sestoupiti a je milostivým přebýváním v chrám slávy své dokonati ráčil, jenž s Otcem a týmž Duchem sv. živ jsi atd. *R.* Amen. Na to praví slovy svatého písma: „Aj, takovéť bude míti požehnání muž bo-
jící se Hospodina“ (Ž. 127, 4.) a obrátiv se k biř-

movancům udílí jim požehnání slovy: „Hospodin uděliž vám požehnání † ze Siona; a vy spatřujte dobré věci Jeruzaléma po všechny dny života svého (Ž. 127, 6.) a mějte život věčný. *R. Amen.* Na konec vyzývá biskup biřmovance, aby na poděkování pomodlili se apoštolské vyznání víry, Otče náš, pozdravení andělské, jakož i za něho aby se pomodlili.

Význam obřadů.

Co znamená vzkládání rukou?

Vzkládání rukou užívalo se již v Starém Zákoně, **Mojžíš** vložil ruce na Josua, když ho posvěcoval za svého nástupce. V Novém Zákoně vzkládal sám Pán Ježíš na mnohé nemocné, které uzdravoval, ruce a udělil též svým apoštolům moc, aby vzkládáním rukou Ducha Sv. udělovali.

Když **na začátku** sv. biřmování biskup rozpíná nad biřmovanci ruce, znamená to přání jeho, aby Duch sv. na biřmovance sestoupiti ráčil. — Když pak **později** ruku klade na hlavu jednoho každého biřmovance (a jeho čelo maže), to znamená, že Duch sv. nyní skutečně na něho sestupuje a jej pod svou ochranu bere.

Co jest křížmo?

Křížmo jest směsina **oleje olivového a balzámu**, kterou na zelený čtvrtek biskup za velké slavnosti světí. Slovo „křížmo“ pochází z jazyka **řeckého** a znamená po česku: **mazání**.

Katolická církev užívá trojích svěcených olejů: 1. oleje při posledním pomazání, 2. oleje při křtu, 3. oleje při sv. biřmování.

Co znamená olej při sv. biřmování?

1. Když polejeme některou věc olejem, **pronikne** ji tak, že nevyhladíme jeho stopy. Podobně

proniká milost Ducha sv. duši biřmovaného a vti-
skuje jí nezrušitelné znamení.

2. Za starých časů natírávali **válečníci** před bitvou a **zápasníci** před zápasem často po více dní tělo své olejem, aby údy silnějšími, pružnějšími a ohebnějšími a k boji schopnějšími učinili, a tím aby jejich odpůrcové a nepřátelé nemohli jich tak snadno chopiti a k zemi povaliti.

Podobně upravuje Duch sv. duši biřmovaného, aby co křesťanský bojovník **odporovati** a **přemáhati** mohl nepřátely, kteří se všech stran osidla mu kladou a k zemi jej povaliti obmýšlejí.

Co jest balzám?

Balzám jest olejovitá, libě vonící látka, kteráž
1. uchraňuje hniloby a **rozpadu vše, co jí potřeno**;
2. **líbeznou vůni vydává**, když částčky její se rozplynou.

Co znamená balzám?

Balzám znamená, že v sv. biřmování udílí se křesťanu milost, aby duši svou uchránil **před hnilobou hříchu** a porušeností zlých lidí, což se mu zajisté podaří, jen když věrně s milostí touto bude spolu působiti. Balzám pak, jehož vůně jest nejlibeznější, co jiného znamená, nežli že věřící, když skrze svátost biřmování se zdokonalují, **všech ctností líbeznost** takovou ze sebe vydávají, že mohou říci se sv. Pavlem: „Kristova dobrá vůně jsme Bohu.“

Proč znamená biskup čelo biřmovance křížem?

Biskup chce tím biřmovanci naznačiti, že jest **majetkem a bojovníkem Ježíše Krista**. Majetek císařův označen jest císařským znakem. Rakouští vo-
jínové mají na hlavách znak svého císařského ve-

litele. Rovněž tak vhodno jest, aby biřmovaný křesťan jsa majetkem a bojovníkem Ježíše Krista veřejně na čele nesl znak Pána Ježíše, k jehož praporu přísahal.

Proč maže se čelo biřmovance?

Proč nemaží se ústa? prsa? Církev odpovídá: Proto maže se biřmovanec na čele **jakožto sídle studu**, aby nestyděl se za jméno Kristovo, zvláště pak za jeho kříž, jenž židům byl pohoršením a poháněním bláznovstvím.

Bůh nám vštípil **dvojitý stud**. Mluví-li na př. bezbožný člověk mrzké řeči před nevinným jinochem aneb mravnou pannou, zardí se studem čelo a tvář jejich — a to jest **sv. stud**.

Ale jest také **nepravý stud**. Tak se na př. mnozí křesťané stydí modliti se, pokleknouti, pokropiti se svěcenou vodou, jíti k sv. zpovědi aneb obcovati službám Božím, poněvadž se strachují výsměchu a přezdívek jako modlič, růženečkář, pobožnůstkář — **to jest nepravý a hříšný stud**.

Biřmovaný stkvíti se má svatým studem. Má **veřejně, bez bázně a neohroženě** víru svou osvědčovati slovem i skutkem. Sv. Jan Zlatoúst. pověděl uvážení hodná slova: „Nestydě se za tak vznešené znamení, aby Kristus nestyděl se za tebe, až přijde ve své velebnosti.“

Co znamená lehký políček?

1. Biskup jím naznačiti chce, že biřmovanec co statečný bojovník hotov býti musí, pro jméno Pána Ježíše každou hanu, každé protivenství, ano i smrt snést. V prvních třech stoletích krutě pronásledováni byli křesťané po celé říši římské. Co muk a útrap bylo jim přestáti! Jméno křesťan postačilo, aby zapáleny byly hranice, naostřeny meče, rozžhaveny rozně, rozvztekleny šelmy. V našich časech strhuje se nad hlavami věrných bojov-

níků Kristových ne menší bouře. Péro i okovy pozdvihují se proti zdárným učeníkům Ježíšovým — jak tedy významný jest políček na tvář biřmovancovu, že i on pro víru svou mnohých příkoří dozná a pocítí.

2. Políček znamená dále, že biřmovaný **dokonalé přijat jest v službu Ježíše Krista**. Byl totiž již za starodávna obyčej, že dáván byl lehký políček tomu, kdo do služby královské neb císařské vstoupil, na znamení, že přijat jest. Biřmovaný vstupuje do řad duchovního vojska Kristova, proto na znamení, že přijat jest, dává mu biskup po starém obyčeji políček.

Přisluhovatel.

Kdo biřmovati může?

1. Biřmovati mohou **jen biskupové** jsouce nástupci apoštolův, kteří **sami** pokřtění biřmovali. Podlé Skutkův Apoštolských křtil sv. jáhen Filip v městě Samaří. Když pak pokřtění měli býti biřmováni, nebiřmoval jáhen Filip, nýbrž **sv. apoštolé** odeslali z Jeruzaléma Petra a Jana. „Kteříž přišedše modlili se za ně, aby přijali Ducha svatého. **Tehdy vzkládali na ně ruce a oni přijali Ducha svatého.**“

Velmi pěkně dí římský katechismus: „Jako při stavbě podřízení dělníci opatřují a upravují kámen, maltu, dříví a jiné stavivo, **ale dokonání stavby na samém staviteli záleží** — podobně nemůže tuto svátost, kterou duchovní stavba takměř se dokonává, nikdo jiný uděleti, leč biskup.“

2. Než z důležitých příčin může **k udělování** této svátosti papež **zmocniti kněze**, kterýž ale užívati musí křížma biskupem svěceného. V křesťanských zemích, kde biskupové navštěvují své diecése, není toho třeba. Častěji však bývá toho pilná po-

třeba v krajích pohanských. Tam jest biskupovi často nemožno, aby sám celý, mnohdy náramný okres navštívil. Také nemůže papež jen samé biskupy k pohanům poslati, aby obrácené a pokřtěné pohany biřmovali. Tu tedy zplnomocní papež misionáře (prosté kněze), aby biřmovali. Jen ten kněz, který jest od papeže zmocněn, může biřmovati a to jen v krajinách, které mu výslovně od papeže určeny byly.

Biřmuje-li kněz, děje se to **mimo obyčejný řád**; pak-li ale biskup, děje se to **podlé řádu**. Proto praví katechismus: Jenom biskupové, co nástupci sv. apoštolů, mohou **řádne** udělovati svátost biřmování; **mimořádně** také kněží s povolením papeže.

Přijímatel.

Kdo může biřmován býti?

Každý křesťan, který ještě biřmován není.

Kristus neposlal Ducha sv. toliko apoštolům a prvním křesťanům, nýbrž i nástupcům apoštolův a všem věřícím všech časů.

Dle nařízení církevního nesmí k sv. biřmování přivedeno býti dítě, které dosud nevyzná se v základech sv. náboženství a v tom, co se této svátosti týká. Rádno tedy, aby děti teprvé v dospělejších letech svátost tuto přijaly.

Zdaž biřmování k spasení nezbytně jest potřebno?

O biřmování nemluví božský Spasitel tak, jako o křtu. Nepraví: „Kdo není biřmován, nemůže spasen býti.“ Z toho jde, že křesťan i bez biřmování spasen býti může. Jinými slovy pronášíme se: **Biřmování není k spasení nevyhnutelně (nezbytně) potřebno.**

Ale poněvadž působí, že Duch sv. v nás sstupuje a nás v milosti sílí: slouží nám tedy **velmi k spasení a proto nemá nikdo ho zanedbatí, komu naskytá se příležitost je přijmouti.**

Zbytečných a neužitečných svátostí Pán Ježíš neustanovil a nemohl jich také ustanoviti. Nejsou-li tedy **některé** svátosti **každému člověku** nezbytně potřebny, přispívají přece k spáse duše a pro ni užití má křesťan všech vhodných prostředkův.

Kdo by sv. biřmování **z nedbalosti** nepřijal, dopustil by se **těžkého hříchu**. Neboť pohrdá milostí od Ježíše Krista ustanovenou či jinými slovy, pohrdá samým Ježíšem Kristem. Takový **nedbalý** křesťan pozbývá **svou vinou** nejen mnohých důležitých milostí, on dává také na jevo před spolukřesťany **trestuhodnou nevážnost** k sv. svátostem.

Ovšem může křesťan i bez biřmování spasen býti; **může** —; ale nedojdou zajisté **všichni** spásy, kteří svou vinou prunedbali sv. biřmování. Nesmíť nikdo očekávati, že mimořádnými prostředky přijde na pomoc Bůh tomu, kdo řádných jemu církví nabízených prostředků **užití nechce**. Považujeme za pošetilce člověka, který jda **krajinou nebezpečnou** podávané mu zbraně odmítá. Podobným pošetilem jest křesťan, který v bouřích pozemského života podávané mu posily v sv. biřmování nedbá neb jí docela pohrdá. **Nejméně** učiniti to má křesťan **ve dnech našich**, kde ve spoustě nevěry, vlažnosti, nemravnosti tak nesnadno jest víře své věren ostatek. **Těžkého hříchu dopouštějí se také všichni, rodiče, poručníci, opatrovníci**, kteří svěřenců svých nemají k tomu, aby přijali svátost sv. biřmování.

P ř í p r a v a.

Čeho třeba k hodnému přijetí této svátosti?

Potřebna jest příprava duše i těla.

I. Příprava duše.

1. **Biřmovanec má již dobře vyučen býti základním pravdám křesťanské víry a dáti se poučiti o všem, co se týče sv. biřmování.** Chodť tedy pilně do hodin k tomu určených. Musí biřmovanec přece věděti, jaké účinky působí sv. biřmování v jeho duši. Také **sv. apoštolé tři celá léta** vyučování byli od božského Spasitele jeho posvátným naukám a přijali pak teprvé Ducha sv., aby jim slyšené pravdy připomenul, je osvítil a u víře v Pána Ježíše posílil.

2 **Křesťan má přijmouti sv. biřmování v stavu milosti**, poněvadž svátost biřmování milost **rozmnožuje** a tudíž biřmovanec již ji míti má.

Kdo biřmován jest **v stavu těžkého hříchu**, nenabývá milosti žádné, nýbrž naopak dopouští se nového těžkého hříchu. Kdo byl tak bezbožným, že přijal sv. biřmování v stavu těžkého hříchu, může milosti jeho opět účastným se státi, vzbudí-li pravou lítost a vyzpovídá-li se upřímně i z toho smrtelného hříchu. Přejíti se tedy má každý křesťan, aby svátost sv. biřmování v stavu milosti Boží přijal.

3. **Očistiti má svědomí své ode všech aspoň těžkých hříchů ve svátosti pokání.** Duch sv. chce sestoupiti s dary svými toliko do srdce čistého, nikoli ale do srdce hříchem a nepravostmi porušeného. Na poli, kde plno jest koukole, ani **nejlepší símě** nepomůže. „Vážiti-li chce kdo **vodu**, voda sice za darmo jest; ale třeba, aby nádoba k studni přinešena, vyprázdněna a očištěna byla.“ (Sv. Augustin.) Také milost, která se udílí v sv. biřmování, jest darmo dána (udílí se bez zásluhy), ale biřmovanec musí dříve nádobu, do které ji přijmouti chce, totiž sebe sama, vyprázdniti z hříchů a očistiti upřímným pokáním.

4. **Roztoužiti se má vřele po milosti Ducha**

svatého a proto má také **modlitby a dobré skutky** konati, aby hodným se stal milosti sv. biřmování.

Apoštolové zavřeli se dříve, než přijali Ducha svatého, **deset dní** v domě v Jeruzalémě, kde be-
dlivě přemýšleli o pravdách učení Ježíšova, horlivě
rozmlouvali o božských věcech a vroucně se modlili.
Rovněž i biřmovanci mají, **pokud jim to možno jest**,
nějaký čas před biřmováním, na př. posledních de-
set dní, zvláště pak na večer před sv. biřmováním
odebrati se **v tichou samotu**, utéci povyku světa a
jeho vyrušujících zábav, mysliti opravdově na sstou-
pení Ducha sv., mají zvláště v tomto čase osvědčiti
chvalné mravní chování, velkou pilnost a dokonalou
poslušnost, přede vším pak mají **v tiché komůrce**
své — nábožně o Ducha sv. **prositi**. Chceme-li od
Boha něco dobrého obdržeti, musíme Ho o to po-
korně a pobožně prositi, neboť On chce, **abychom**
Jej prosili. Tím více tedy mají činiti to biřmovanci
před přijetím sv. biřmování.

Příslušné modlitby jsou na př. prosba o sed-
mero darů Ducha sv., litanie o Duchu sv. a jiné
modlitby, které nalezájí se v modlitebních knížkách
a také v této knížce.

Naskytne-li se biřmovanci v tomto čase **příle-
žitost k dobrému skutku, nemá jí pominouti**

Rovněž odříci si mají mnohou **dovolenou zá-
bavu**. Časem čísti mají **v duchovní knize**, poněvadž
mnohému z ní se přiučiti a nábožné smýšlení v sobě
probuditi mohou.

Takto-li biřmovanec se připravoval, bude za-
jistě **v den biřmování samého** míti mysl sebranou
a k přijetí této svátosti upravenou. **Z rána** pak
v den sv. biřmování budiž **první myšlénka** probu-
zeného biřmovance: „Bůh sám, třetí Božská osoba
v nejsvětější Trojici, chce dnes ve mne sestoupiti;
Duše svatý, rač jen přijíti, Tobě zcela se ode-
vzdávám.“

II. Příprava těla.

1. Čistota těla, zvláště krku, obličeje a rukou.
2. Počestný, čistý oděv.
3. Zdržení se od jídla a pití, pokud možno.

Čelo přede vším musí čisto býti; **vlasý** nesmějí viseti přes čelo, ježto biskup maže čelo, a mají slušně býti učesány.

Po dokonaném pomazání **nesmí biřmovanec sám čelo utřít**; utře mu je kněz biskupa doprovázející.

Zejmena děvčata a dospělejší panny cudně a počestně **obléci a vystříhati se mají**, aby k sv. biřmování nepřistoupily v přehnané úpravě hlavy a těla, s obnaženými rameny, s krátkými a křiklavými šaty. Oděv jest k ochraně stydlivosti, nesmí tedy posvátný stud urážeti a nestydatost v mysli biřmovanců a jiných lidí buditi. Nebo „ne zevnitřní, v splétání vlasů a vybraném rouše čest hledající, nýbrž **skrytý člověk srdce před obličejem Božím velmi drahý jest.**“ (I. Petr 3, 3—4.)

Když biřmovanec **pro přílišnou slabost** z daleké cesty neb dlouhého trvání sv. obřadů neb pro jinou příčinu pokrmu požití **musí**, jest mu to **dovoleno**. **Jinak** zdržeti se má biřmovanec i jídla i pití.

Rovněž k tomu má biřmovanec hleděti, aby **hned na počátku**, když biskup nade všemi ruce rozpíná, přítomen byl, s uctivostí a **sepiatýma** rukama přistoupil, **nikoho nestrkal, násilně se netlačil, nepořádku se varoval a v pokoji očekával**, až dojde řada na něho.

Dříve než z domu vyjde, má ještě **jednou podívati se, má-li zpovědní a biřmovací lístek u sebe, a pozor míti, aby jich neztratil, nebo tyto dva lístky musí v ruku držeti**, když stojí v řadě biřmovanců. **Pak-li by jich neměl, byl by pryč odeslán.**

Proč má biřmovanec tak pečlivě připravovat se ?

1. Poněvadž dosáhne tím větších milostí, čím lépe jest připraven; 2. poněvadž jen jednou za živobytí svátost tuto může přijmouti; 3. poněvadž by se vydal v nebezpečí, aby bez patřičné přípravy nehodně ji nepřijal.

Co má biřmovanec mezi biřmováním činiti?

Má 1. naplněn jsa největší **zbožností a úctou** v srdci **vzbuditi víru, naději a lásku** a obnoviti krátce a horlivě slib křestní; 2. představit si živě velkou událost, kteráž se v Jeruzalémě o letnicích stala a **srdečně prositi za dary Ducha sv.**; 3. při této **modlitbě** a vůbec při celém biřmování **ruce před prsy sepiaté míti**; 4. **obřady sv. biřmování s největší bedlivostí pozorovati**, konečně 5. **rozjímati o jich významu a v tom okamžiku**, kdy biskup ruce své na něho klade a ho maže, v srdci volati: „Duše svatý, sestup ve mne se všemi dary a milostmi svými.“

Poznámání. Co se týče času a místa, může se každý den a každou hodinu a na každém místě beze vší okázalosti biřmovati. Záleží to na biskupovi, ale církev uděluje obyčejně o svátcích svatodušních slavně sv. biřmování, aby slavnost velikého divu o letnicích v Jeruzalémě tím živěji věřícím připomenula a na srdce jim položila, jakých milostí stávají se touto svátostí účastni.

K m o t ř i.

Katolická církev žádá, aby biřmovanec biskupovi **od kmotra** k sv. biřmování byl předveden.

Vlastnosti kmotra při sv. biřmování.

Musí býti 1. pokřtěn, 2. biřmován, 3. dobrý katolík, 4. ve víře dobře vycvičen, 5. téhož pohlaví jako biřmovanec, 6. bezúhonného obcování, a 7. pří-

slušného věku, aby povinnosti své k biřmovanci zastati mohl.

Jaké předpisy zachovává církev ještě při kmotřích?

1. Rodiče nemohou svým dětem, 2. manželé jeden druhému kmotry býti pro duchovní příbuznost, která by tím povstala, 3. jiný kmotr musí býti při biřmování než při křtu, aby každý své povinnosti tím lépe plniti mohl.

Vzniká i pro kmotra sv. biřmování duchovní příbuznost?

Ano, i kmotrové sv. biřmování vstupují s biřmovancem a jeho rodiči v duchovní příbuznost, která dle předpisů katolické církve brání uzavření sňatek manželský a uzavřený rozlučuje.

Co musili kmotři dříve při sv. biřmování konati a co činí nyní?

1. V dřívějších dobách přivedl **kmotr** biřmovance pravou rukou před biskupa a odstoupil poněkud **pravou nohou** mezi sv. úkonem, aby **biřmovanec** **levou nohu** na pravou nohu kmotrovu položit mohl. Nestáli totiž za sebou, nýbrž vedlé sebe. Mělo to býti znamením duchovního poručnictví. 2. Ale **později** bylo nařízeno, aby kmotr stál za biřmovancem a položil **pravou ruku** svou na **pravé ramě** biřmovancovo, **na znamení**, že ho bere pod svou ochranu, **za něho ručí** a že přičiní se, aby biřmovanec u víře pevně stál a dle ní živ byl.

Které jsou tedy povinnosti kmotrovy?

Má 1. biřmovance před biskupa přivesti, 2. stát se **duchovním otcem** biřmovance a když třeba, i místo skutečného otce zastoupiti, aby biřmovanec u víře pevně stál a dle ní živ byl; 3. **svědkem biřmování** býti.

Které dary pro biřmovance jsou nejvhodnější?

1. Kříž, 2. modlitební kniha, 3. jiná náboženská kniha, jako o následování Krista Pána. 4. **Dobrá napomenutí** k bohomilému životu v den sv. biřmování, která i později často mají se opakovati, jsou nejlepší duchovní dar, výbornější nad zlato i stříbro i nejdražší dary v penězích neb oděvu.

Více dětí k biřmování věsti, jim něco na památku dáti a pak si jich nevšímati — **není věc nesnadná**; ale později o jich duševní, mnohdy i tělesné **blaho** pečovati, přichází často za velmi obtížné. Neber si tedy nikdo mnoho biřmovanců, aby se ti později nenedostávalo času k jich řádnému vedení a opatrování.

Očekávání **velkolepých darů odvracuje pozornost** biřmovancovu od posvátných úkonů a milostí, které přijme v sv. biřmování, podporuje v něm mrzkou náklonnost k zisku a snižuje v něm vážnost samého sv. biřmování. Mají tedy kmotrové dary stavu svému přiměřené udíleti a při tom pilni býti toho, co by biřmovanci k **pravému** prospěchu bylo a raději později se ho **více** ujmouti, než domnívati se, že darem odbyto jest všecko.

Mají biřmovanci každou osobu za kmotra voliti?

Nikoliv, nýbrž jen ty, kteří se vyznamenávají vlastnostmi svrchu uvedenými a zvláště **horliví a dobří katolíci** jsou.

Mnozí biřmovanci řídí se pouhým sobectvím a mrzkým ziskem a volí si **jen bohaté** kmotry, poněvadž očekávají od nich značných darů. Kdyby na příklad bylo zakázáno, dary dávat i přijímat, mnohý by biřmovati se ani nedal.

Po sv. biřmování.

Co biřmovanec po sv. biřmování činiti má?

Má 1. Bohu za obdržená dobrodiní **pokorně děkovati** a zvláště modlitbu svou v této příčině se závěrečnou modlitbou biskupa spojití, 2. **setrvati v kostele**, až biskup udělí **poslední požehnání**, 3. **modlití se za biskupa**; pak modlití se také 4. **za všechny sobě milé**, rodiče, příbuzné, přátely, dobrodince, učitele, svého zpovědníka, konečně za sv. Otce, za spásu katolické církve a štěstí milované vlasti, 5. **nemá tedy hned po biřmování z kostela odejítí**, nýbrž **poprositi kmotra**, aby ještě v kostele s ním chvilku pobyl, 6. **den sv. biřmování má strávití nábožně a bohumile**. 7. Má se **radovati** a šťastným cítiti jsa chrámem Ducha svatého, dovolených radostí užívati, ale s mírou, s poctivostí a „**v Pánu!**“ I nejvzácnější **balzám** pozbude brzo libé vůně, když nádoba, v níž se chová, pevně není uzamčena. Podobně pozbývá i biřmovaný brzo vůně nebeského balzámu, není-li již v den sv. biřmování opatrný a nechrání-li se v myšlénkách, žádostech, slovech i skutcích všeho, co by jeho tělo i duši poskvřiti mohlo; 8. má v tento den rozžehnouti **světlo** své před lidmi, aby viděli na něm **jen dobré**. Jest to tedy zřejmá **nepravost**, když jest rozpustilý, přes míru jí a pije, opíjí se, výská a hřmotí, masa požívá, když v den postní jest biřmován atd. 9. **Na cestě domů nemá křičeti**, hřmotiti aneb docela mrzké písne zpívati. 10. **Přišed domů, má s posvátným zanícením vypravovati příbuzným všecko, co viděl, slyšel a cítil** a vystříhati se všeho povyku. 11. Má neustále s milostí Ducha sv. spolupůsobiti a ustavičným bojem proti nepřítelům spásy a horlivostí v dobrém milost Ducha sv. v sobě zachovati a rozmnožiti. I po sv. biřmování má kře-

stan svobodnou vůli, **Duch sv. nenutí**, On přichází jen v ústřety a pomáhá. Je-li ale biřmovanec nečinný a lenivý, Duch sv. mu nemůže pomoci ani přispěti. Vždyť ani **zbraň** vojínovi nic nepomáhá, když jí nevezme a s ní nebojuje. 12. Má **výroční den** sv. biřmování podle možnosti dobrými skutky, modlitbou, sv. zpovědí a sv. přijímáním důstojně slaviti.

Důležitost sv. biřmování.

Co byly apoštolům letnice, — jest křesťanu den jeho biřmování.

Chybuje tedy křesťan, když před biřmováním více se stará o kmotra a dary jeho, než o milost Ducha sv.

Chybuje také křesťan, když o sv. biřmování vypravuje jako o nějaké všední novině aneb docela s žertem a s úštkem o něm se zmiňuje.

Chybuje posléze křesťan, když později na sv. biřmování více si nevzpomene aneb velmi zřídka kdy.

Nesmíme-li **žádnou** svátostí vůbec pohrdati, jest to zajisté velmi politování hodno, že právě svátost sv. biřmování velmi často, častěji než jiné svátosti v lehkost se přivádí. Než byť i křesťan nevážil si této svátosti, ani toho, že sám biřmován jest, **nepřijde tu na jeho lehkomyšlné smýšlení, nýbrž na to, co sv. biřmování dle učení církve jest a působí.** Ale podle tohoto učení jest sv. biřmování velmi důležité a povyšuje křesťana velice činíc z něho **chrám Ducha svatého.**

Neboť, jak dokázáno bylo, přijímá křesťan ve sv. biřmování tak jistě Ducha sv., jako Ho apoštolé a první křesťané přijali; Duch sv. volí Svůj stan v biřmovaném.

Proměna tedy veledůležitá děje se v biřmovanci touto svátostí. Musí tedy po biřmování za

něco jiného se považovati než před biřmováním; on jest po něm — chrámem Ducha svatého — a, jak ukázáno, bojovníkem Ježíše Krista.

Důležitost a krásu sv. biřmování dobře zejména chápali a cenili **nově obrácení pohané**. Čteme ve zprávách tam žijících misionářů, jak tito nově obrácení nejvřelejší láskou a úctou k sv. biřmování naplnění byli a s největší pobožností je přijali. Ale dočítáme se také, že právě **tito nově obrácení podivuhodnou pevnost u víře** ukazují, a dosti jest důkazů, že **raději trápiti a mučiti, ano i zabiti se dají, než aby od křesťanství jen na píd se uchýlili**.

Biřmování nechť uváží i toto:

Bez přestání udělované svátosti sv. biřmování děkovati máme, že křesťanská víra ani veřejným záštím Židů, ani hnusným úšklebkem „osvícenců“ ani krvavým pronásledováním pohanů pokořena, ani mnohými bludy potlačena, ani bezbožníky dřívějších a nynějších časů zničena býti nemohla a nemůže!

I to patrně působí tato svátost bez přestání udělovaná, že přes všechny bouře pekla a bezbožníků proti katolickému náboženství vždy a vždy miliony věrných katolíků tuto víru vyznávají a dle ní živi jsou.

Pobožnosti.

Před přijetím sv. biřmování.

O Bože, jenž za několik dní (dnes) Svého sv. Ducha na nás vylíti ráčíš, dej abychom na příští Jeho hodně se připravovali, by milosti Jeho v hojné míře nám se dostalo a srdce naše nyní a vždycky z Jeho útěchy těšiti se mohla. Za to Tě prosíme skrze Ježíše Krista, milého Syna Tvého a Pána našeho. Amen.

Litanie k Duchu svatému.

Pane, smiluj se nad námi!
 Kriste, smiluj se nad námi!
 Pane, smiluj se nad námi!
 Kriste, uslyš nás!
 Kriste, vyslyš nás!
 Otče, s nebes Bože!
 Synu, Vykupiteli světa, Bože!
 Duše svatý, Bože!
 Svatá, nerozdílná Trojice Boží!
 Duše svatý, Duchu moudrosti a rozumu,
 Duchu rady a síly,
 Duchu umění a pobožnosti,
 Duchu bázně Boží,
 Duchu víry, naděje a lásky,
 Duchu pravdy a nábožnosti,
 Duchu trpělivosti a mírnosti,
 Duchu dobrotivosti a pokoje,
 Duchu pokory a sebezapření,
 Duchu všech dítek Božích,
 Učiteli a Správce sv. katolické církve,
 Zpytateli srdcí a myšlének,
 Potěšení zarmoucených,
 Posilnění spravedlivých,
 Rozdavateli všech darů a milostí,
 Radosti andělů,
 Světlo patriarchů,
 Umění proroků.
 Moudrosti apoštolů,
 Vítězství mučovníků a vyznavačů,
 Čistoto panen,
 Posvěcení všech svatých,
 Milostiv nám buď! Odpusť nám, Duše svatý!
 Milostiv nám buď! Vyslyš nás, Duše svatý!
 Ode všeho hříchu a pokušení k němu, vysvobod
 nás, Duše svatý!

smiluj se nad námi!

Ode všeho klamu a svodu ducha zlého,
 Ode vší opovážlivosti a zoufalosti,
 Ode všeho odpírání poznané pravdě,
 Ode vší zatvrzelosti a nekajicnosti,
 Ode vší zloby, nepřízně a nelaskavosti,
 Ode vší netečnosti a lenosti v dobrém,
 Ode vší nečistoty v myšlénkách, slovech i
 skutcích,

Ode vší netrpělivosti v soužení,
 Od náhlé a nenadálé smrti,
 Od věčného zahynutí,

My hříšníci, Tě prosíme, uslyš nás!

Abys sv. katolickou Církev povýšiti, pastýře
 její osvítiti a všecky údy její posvětití ráčil,
 Abys všecky národy k poznání pravdy při-
 vésti ráčil,

Abys v nás nábožnost rozmnožiti ráčil,
 Abys nám mírnost a lásku vlíti ráčil,
 Abys všecky naše myšlénky, slova i skutky
 posvětití ráčil,

Abys nás na příbytek svůj posvětití ráčil,
 Abys nás čisty a neporušeny zachovati ráčil,
 Abys nás v zarmutcích těšiti a síliti ráčil,
 Abys nám poklid svědomí zachovati ráčil,
 Abys nás všecky ve společnost vyvolenců Svých
 přijmouti ráčil,

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa! Odpusť
 nám, Pane!

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa! Vyslyš
 nás, Pane!

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa! Smiluj se
 nad námi, Pane!

Kriste, uslyš nás!

Kriste, vyslyš nás!

Otče náš!

V. Přijď, Duše svatý, naplň srdce Svých věrných!

R. A oheň lásky své v nich rozněť!

vysvobod nás, Duše svatý!

Tě prosíme, uslyš nás!

M o d l e m e s e !

Všemohoucí a milosrdný Bože! prosíme Tebe, uděl nám té milosti, aby Duch sv. přijíti, v nás přebývati, a srdce naše v důstojné chrámy slávy Tvé vzdělati ráčil.

Prosíme Tebe, o Pane, aby Duch svatý, jenž od Tebe vychází, ducha našeho osvítiti a do vší pravdy jak božský Syn Tvůj zaslíbil, uvésti ráčil.

O Bože, jemuž každé srdce otevřeno, jemuž každá myšlénka známa a žádné tajemství skryto; rač vlitím Ducha svatého myšlénky srdce našeho očistiti, abychom Tebe dokonale milovati a hodně chváliti mohli.

Všemohoucí, věčný Bože! jehož Duchem celé tělo Církve sv. posvěcuje a spravuje se, vyslyš nás za všecky stavy pokorně prosící a uděl nám Svě milosti, aby každý ve svém stavu a povolání s věrnou myslí Tobě sloužil, skrze Ježíše Krista, Pána našeho, jenž s Tebou živ jest a kraluje v jednotě téhož Ducha svatého, Bůh na věky věkův. Amen.

P r o s b a o d a r y D u c h a s v a t é h o .

<p>1. Přijdiž Svatý Duše k nám,
z světla nebeskeho sám,
všemocný papršek sděl.</p> <p>2. Otče lidu chudého,
dárce dobra všakého!
přiď a buď nám světitel.</p> <p>3. Zjednej duši oddechy,
hoste plný potěchy!
buď zde bolů krotitel.</p> <p>4. Po práci veď k pokoji,
uhas vášeň v rozbroji,
a buď v pláči těšitel.</p> <p>5. Ó Ty světlo blažící!
vnikej v srdce věřící,
eň jsi pr vdy učitel.</p> | <p>6. Kam Tvá milost nevniká,
lichá je ctnost všeliká,
marno, aby člověk bděl.</p> <p>7. Skvrny duší našich smaž,
a vypráhlé srdce zvlaž,
neduhů buď hojitel.</p> <p>8. Srovnej, co je zkřiveno,
ohřej, co je studeno,
bloudících buď řiditel.</p> <p>9. Duše! v Tebe věřící
a Tě vroucně prosící,
darem sedmerým poděl.</p> <p>10. Uděl v ctnosti prospěchu,
v smrti blahou potěchu,
aby každý v radost všel.</p> |
|---|--|

Vzbuzení tří božských ctností.

Vzbuzení víry. Bože můj, věřím pevně, že nyní v svátosti sv. biřmování Tvého Ducha sv., ducha pravdy, přijmu. Věřím tomu, poněvadž Ty, věčná Pravda a Svatost, kteráž ani oklamati ani oklamána býti nemůže, jsi biřmování ustanovil, abychom Tvého Ducha svatého přijali.

Vzbuzení naděje. Doufám bezpečně od nejvyšší dobroty Tvé, že při vši své nehodnosti nyní Ducha Tvého svatého s jeho dary, Utěšitele přijmu a že učiní ze mne dokonalého křesťana a udělí mi milost, abych katolickou víru slovem i skutkem stále vyznával.

Vzbuzení lásky. Miluji Tebe, ó Bože, z celého srdce svého, ze vši síly své, poněvadž nejvyšší dobrotivý a lásky nejhodnější jsi. Velkých darů jsi mi již poskytl a dnes chceš mi v svátosti sv. biřmování uděliti tvého svatého Ducha, jenž srdce mé láskou k Tobě naplní. Roznět je láskou svou, abych nic nemiloval, jediné Tebe; sebe však a tvory jen pro Tebe.

Modlitby po sv. biřmování.

Obnovení slibu křestného.

Všemohoucí Bože a Pane! Tohoto památného dne, v němž Tobě se zalíbilo, duši mou novým svazkem k Sobě připoutati, padám ještě jednou před Tebou, abych nejvřelejší dík Tobě vzdal za všechno, co jsi dosud pro mne učinil.

Děkuji Tobě, že jsi mne k životu povolati a duši mou podlé obrazu Svého stvořiti a pro věčnou blaženost ustanoviti ráčil.

Děkuji Tobě za neskonalou lásku, s kterou jsi mne a všechny lidi, kteří jsme ztraceni byli, skrze

Svého jednorozeného Syna, Pána našeho Ježíše Krista, opět vyhledal a vysvobodil.

Děkuji Tobě za nevýslovnou milost, kterou jsi mně ve křtu sv. prokázal, v němžto jsi mne znovu zrodil z vody a Ducha sv. a ze mne dítko Své a dědice království Svého učinil a mne přijal do lůna svaté, katolické Církve.

Děkuji Tobě za bezčetná dobrodiní, kterých jsi mně ode křtu sv. skrze Ducha sv. a Církev Svou uděliti ráčil. Zvláště děkuji Tobě, že jsi mne nezavrhl, když jsem znova zhřešil, nýbrž mně nevďěčnost mou odpustil a mě v svátosti sv. pokání opět očistil a posvětil. Ano Láska Tvá nepřestala na tom, aby mi navrátila ztracené roucho nevinosti, pozval jsi mne i k stolu Syna Svého, nasýtil jsi mne Jeho tělem a napojil Jeho krví. Věčně, věčně chci Tě za to milovati a Tobě děkovati.

Posléze děkuji Tobě za milost a dobrotu, s kterou jsi dnešního dne Ducha svatého v duši mou vylíti ráčil, abys svazek se mnou na křtu sv. učiněný spečetil a upevnil, a abys mne posvětil a vyzbrojil za bojovníka Své svaté pocty a díla božského Spasitele mého.

Tento milosti plný svazek chci v tuto hodinu obnoviti a slavně prohlásiti se za bojovníka Tvé svaté pocty.

Odříkám se tedy ještě jednou, jako v den sv. křtu, ďábla a jeho skutků, světa a jeho slávy, hříchu a jeho rozkoší, sebe sama a vší porušenosti srdce svého.

Tebe jediného, Bože můj, chci se držeti, Tobě jedinému chci sloužiti po všechny dny života svého, Tebe jediného chváliti a velebiti chci na věky.

Přeji z celé duše, aby všichni lidé Tobě sloužili, aby všichni Tebe, svého Stvořitele, Vykupitele a Posvětitelce ctili, chválili a milovali, a ze

vší síly přičiním se, aby přání toto víc a více se uskutečňovalo.

Co Ty miluješ, chci i já milovati, co Ty nenávidíš, chci i já nenáviděti; co Ty žádáš, chci konati, co na mne sesleš, s radostí přijmu a pro Tvou čest vytrpím.

Jediné za to jedno Tebe prosím, abys mne dnes a po všechny dny života mého ve Své milosti zachováti, posilniti a upevniti ráčil; neboť bez Tebe nic nemohu. Ale Ty-li mě budeš síliti, nevyhasne nikdy světlo víry mé, zahanbena nebude nikdy naděje má, a svatá láska Tvá vždy více v srdci mém rozněcovati se bude, až hodným se stanu, abych na Tebe patřil, Tebe chválil a miloval na věky. Amen.

Poroučení se do ochrany Marie Panny.

(Modlitba sv. Aloisia.)

Ó velitelko má, Panno Maria, v Tvou požehnanou věrnost, v Tvou zvláštní ochranu a v lůno Tvého milosrdenství poroučím sebe, své tělo i svou duši, nyní a po všechny dny i v hodinu smrti mé. Všecku naději a útěchu svou, bolest a trápení své, svůj život a konec jeho odevzdávám Tobě, aby nejvyšší Tvou přímluvou a Tvými zásluhami všechny skutky mé podle Tvé a Syna Tvého vůle se řídily a spravovaly. Amen.

Pravidla života zbožného křesťana

po sv. biřmování.

I. Pro každý den.

Ježíš, božský můj Spasitel, budiž ve všem mým vzorem!

1. Jak se ráno probudím, první myšlenky k Bohu obrátím, Jemu své srdce zasvětím, kříž udělám a hned vstanu.

2. Obleknu se a nábožně ranní modlitbu vykonám. Pomodlím se k Pánu Bohu a k Panně Marii za své rodiče, dobrodince a duše v očistci, poručím se v ochranu andělu strážci a vzbudím tento dobrý úmysl: „Vše, co dnes mysliti, mluvit, činiti a trpěti budu, díti se bude z lásky k Bohu, k Jeho cti a k spáse mé duše. Také nabyti chci všech odpustků, kterých dnes nabyti mohu.“ Na to obnovím předsevzetí, že toho neb onoho hříchu, k němuž nejvíce jsem nakloněn, dnešního dne chrániti se budu.

3. Za dne chci často, zvláště když klekání se zvoní, srdce své k Bohu obrátiti a modliti se; také před jídlem a po něm neopominu nikdy pomodliti se.

4. Chci každý den, jak možno mi bude, přítomen býti mši svaté a v příslušný čas modliti se růženec.

5. Pak půjdu po své práci a vykonám ji pilně, pečlivě a úplně jako od Boha uloženou povinnost.

6. Tělo i duši chci vždy s milostí Boží čisty zachovati, abych Ducha sv. nezarmoutil aneb docela nezapudil.

7. Z lásky k Bohu ostříhati chci svých očí, uší a jazyka, abych jimi nezhřešil.

8. Nebudu navštěvovati míst a společností, které by mi nebezpečny býti mohly.

9. Napadnou-li mne zlé myšlenky, pomodlím se hned Zdrávas Maria, vzývati chci nejsvětější jméno Ježíš, Maria, Josef a hned na něco jiného mysliti budu.

10. Upadnu-li přece v hřích, chci jej hned srdečně oplakávati a co nejdříve z něho se zpovídati. Nechci ochabnouti, nýbrž budoucně s milostí Boží lépe na pozoru se míti.

11. Dříve než půjdu spat, nábožně vykonám

večerní svou modlitbu, chci prozpytovat své svědomí, zejména co se týče ranního předsevzetí, a vzbuditi litost a skroušenost.

12. Před usnutím chci se dále modliti a tato slova uvažovati: „Bože můj, musím umřítí a nevím kdy, a nevím kde a nevím jak; ale to vím, zemru-li jen v jednom těžkém hříchu, že jsem na věky ztracen.“

II. Pro dni nedělní a sváteční.

1. Neděle a svátky chci jako dny Páně slaviti a spásou nesmrtelné duše své se obírat; proto, pokud možno, přítomen budu vždy při mši sv., kázání a odpoledních službách Božích.
2. V neděli a ve svátek nechci nikdy vykonávati služebnou práci aneb skrze jiné ji dát konati; taková práce nepřináší požehnání, nýbrž kletbu, poněvadž ji Bůh přísně zapověděl.
3. Nikdy nechci neděli a svátek znesvětit nepotřebným a dlouhým navštěvováním hospod neb zábavami, které k hříchu, zvláště k nestřídmosti a nečistotě ponoukají; raději chci čísti v duchovních knihách, na př. v postille, životě svatých, v knize o následování Krista atd.
4. Každou první neděli v měsíci aneb aspoň na všechny velké svátky chci sv. svátosti pokání a oltářní zbožně přijmouti a odpoledne tato pravidla pročísti a zkoušeti, jak jsem jimi dosud se spravoval.

Modlitba na výroční den sv. biřmování.

Duše svatý, věčný a pravý Bože! Dnes jsi se ve způsobě ohnivých jazyků viditelně nad hlavami apoštolů zjevil a v nich zázrak milosti spůsobil, že Tebou osvětleni a posílněni schopnými se stali, aby svaté učení Tvé v celém světě rozhlašovali, že na-

plnění byli moudrostí a láskou, svatou horlivostí pro Krista a jeho sv. náboženství. I mne, Duše sv., na křtu sv. jsi posvětil a dítkem Božím a dědicem království nebeského učinil. A v sv. biřmování rozmnožil jsi ve mně posvěcující milost Svou, utvrdil jsi mě ve víře, abych ji stále vyznával a dle ní živ byl. Zachovej ve mně tuto milost a přispěj, abych s ní horlivě spolupůsobil. Uděl mi spasitelnou dětinnou bázeň, abych Otce nebeského nikdy více neurazil. Vlej mi pravou lásku k Bohu a k bližnímu; stůj při mně v hodině pokušení; uděl mi dobrou radu v pochybných věcech; uč mne choditi cestou Tvých přikázání. Osvěť rozum můj, abych pochopil vše, co k časné i věčné spáse užitečno i prospěšno jest; potěš mne, když smutný jsem; rozněť mne láskou k vykonávání povinností mých a radostí z tiché ctnosti v mém povolání. Povzbud' mě příkladem zbožných lidí k dobrému a nedopusť, abych zlým příkladem kdy sveden byl. Učiň mě na vnuknutí a dotknutí Tvá pozorna a jich poslušna a odpusť mi, že jsem dosud Tvého hlasu často neuposlechl. Rozhojni milost Svou ve mně v hojné ovoce, aby jednou v den soudu znamení sv. biřmování nesloužilo mi k hanbě a zavržení, nýbrž ke cti a věčné radosti, a abych přijat byl na místo věčné blaženosti, kde bych Tebe a Otce a Syna bez přestání chválil a velebil. Amen.

Přídavek.

Základní pravdy

křesťansko - katolického náboženství.

Co jest křesťansko-katolicky věřiti?

Křesťansko-katolicky věřiti jest: všecko za pravé míti, co Bůh zjevil, a čemu ve lí církev věřiti, nechť jest to psáno neb není.

Není na tom dosti k spasení, aby katolický křesťan jen srdcem věřil, co Bůh zjevil, má také:

1. víru svou skutky osvědčovati;
2. když toho třeba, ústy veřejně vyznávati, co v srdci věří.

Každý člověk musí, když k užívání rozumu přijde, aby byl spasen, nevyhnutelně věděti a věřiti:

1. Že jest jeden Bůh.
2. Že jest Bůh spravedlivý soudce, který dobré odměňuje a zlé tresce.

3. Že jsou tři božské osoby jedné bytnosti a přirozenosti: Otec, Syn a Duch svatý.

4. Že druhá božská osoba se vtělila, aby svou smrtí na kříži nás vykoupila a spasila.

Každý katolický křesťan má mimo dotčené základní pravdy křesťansko-katolické víry ještě věděti a věřiti:

1. Že jest duše lidská nesmrtelná.
2. Že milost Boží k spasení nevyhnutelně jest potřebná, a že člověk bez milosti Boží nic pro život věčný záslužného konati nemůže.

Každému katolickému křesťanu přikázáno jest věděti:

1. S n e š e n í apoštolské.
2. Modlitbu Páně.
3. Desatero Božích přikázání, a patero přikázání církevních.
4. Sedmero sv. svátostí.
5. Křesťanskou spravedlnost.

Co katolický křesťan věřiti musí, obzvláště obsaženo jest v snešení apoštolském, kteréž takto zní:

Věřím v Boha Otce, všemohoucího stvořitele nebe i země. I v Jezu Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho. Jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny. Trpěl pod Pontským Pilátem, ukřižován, umřel i pohřben jest. Sstoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých. Vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha, Otce všemohoucího. Odtud přijde soudit živých i mrtvých. Věřím v Ducha svatého. Svatou církev obecnou, svatých obcování. Odpuštění hříchů. Těla vzkříšení. A život věčný. Amen.

Jak nazýváme jedním jménem tři božské osoby?

Tři božské osoby jedním jmenem nazýváme nejsvětější Trojici.

Jak vyznává katolický křesťan nejsvětější Trojici?

Katolický křesťan vyznává nejsvětější Trojici znamením sv. kříže, když, děláje kříž, každou z těch tří božských osob jmenuje. Mimo to katolický křesťan znamením sv. kříže vyznává, že Ježíš Kristus, když na kříži umřel, smrtí svou nás vykoupil.

Kolik dílů či článků má snešení apoštolské?

Snešení apoštolské má dvanácte dílů čili článků.

I.

První článek víry.

Zní takto: Věřím v Boha Otce všemohoucího, stvořitele nebe i země.

Čemu učí první článek víry?

První článek víry učí: že Bůh jest neskončeně dokonalý duch, svrchovaný, neobmezený Pán a Stvořitel nebe a země, že otcovsky o všecko pečuje a lidem stvořením, zachováváním a řízením světa i svědomím se dává poznati.

Svědomí jest hlas Boží v nás, který nám praví, co jsme učinili dobrého neb zlého a odměňuje nás spokojeností, činili-li jsme dobré; pak-li však zlé, tresce nás strachem.

Druhý článek víry.

Zní takto: I v Jezu Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho.

Čemu učí druhý článek víry?

Učí: že Ježíš jest od Boha lidem zaslíbený Mesiáš, jednorozený Syn Boha Otce, pravý Bůh i pravý člověk, náš Pán, zákonodárce a učitel, který se také Kristus t. j. Pomazaný jmenuje.

Ježíš jmenuje se náš Spasitel, poněvadž jím spasení nám se stalo, když nás od viny a trestu hříchů, od věčné smrti vysvobodil.

Třetí článek víry.

Zní takto: Jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny.

Čemu učí třetí článek víry?

Učí, že Syn Boží člověkem se stal, to jest, že na sebe přijal tělo i duši, jako my lidé máme, a že Maria, nejblahoslavenější Panna, jest jeho matka.

Čtvrtý článek víry.

Zní takto: Trpěl pod pontským Pilátem, ukřižován, umřel, i pohřben jest.

Čemu učí čtvrtý článek víry?

Učí, že Ježíš Kristus pod římským vládařem pontským Pilátem pro nás lidi hrozné muky trpěl, byl bičován, trním korunován, na kříž přibit, že na kříži umřel, svou smrtí celý svět vykoupil a do hrobu položen byl.

Pátý článek víry.

Zní takto: Sstoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých.

Čemu učí pátý článek víry?

Učí, že duše Ježíše Krista po smrti sstoupila do **předpekli** t. j. v ono místo, v kterém duše lidí spravedlivých bez bolesti vykoupení zaslíbené očekávaly. Pán Ježíš svým příchodem je vykoupil. Dále učí též článek víry, že Ježíš svou vlastní mocí duši s tělem svým opět spojil a slavně z uzavřeného hrobu vyšel.

Šestý článek víry.

Zní takto: Vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha, Otce všemohoucího.

Čemu učí šestý článek víry?

Učí, že Ježíš Kristus čtyřicátého dne po svém vzkříšení svou mocí s tělem i s duší na nebesa vstoupil a že sedí na pravici svého Otce nebeského, to jest: že došel nejvyššího oslavení své lidské přirozenosti a nejvyšší moci na odměnu za všelikerou oběť svou na zemi.

Sedmý článek víry.

Zní takto: Odtud přijde soudit živých i mrtvých.

Čemu učí sedmý článek víry?

Učí, že nejvyšší moc a sláva Ježíše Krista zjevena bude v poslední den soudný, kdy odplatí spravedlivým životem věčným v nebi a hříšníky bude věčně v pekle trestati.

Osmý článek víry.

Zní takto: Věřím v Ducha svatého.

Čemu učí osmý článek víry?

Učí, že Duch svatý jest třetí Božská osoba a pravý Bůh.

Devátý článek víry.

Zní takto: Svatou církev obecnou. Svatých obcování.

Čemu učí devátý článek víry?

Učí, že Pán Ježíš přebývá na zemi shromáždil kolem sebe věřící a založil náboženskou společnost, kterou sám nazval církví svou pro všechny lidi a věky ustanovenou. Svatá církev obecná jest viditelné shromáždění všech pravověrných křesťanů, kteří mají jednu viditelnou nejvyšší hlavu, římského papeže, jedno učení vyznávají a jedněch svátostí užívají. Ježíš Kristus jest neviditelná hlava církve. Pán Ježíš založil **jen jednu pravou církev** a tuto možno poznati z těchto **čtyř známek**, že: 1. jest jedna, 2. svatá, 3. obecná neb katolická, 4. apoštolská.

V čem záleží obcování Svatých?

Obcování Svatých záleží v tom, že všichni údové církve **v duchovních pokladech podíl mají.**

Údové církve, kteří mají mezi sebou obcování, jsou: 1. Věřící na zemi čili církve bojující, 2. svatí v nebi čili církve oslavená, 3. duše v očistci čili církve trpící.

Poklady, v nichž všichni údové církve podíl mají, jsou: 1. Sv. svátosti, 2. oběť mše sv., 3. modlitba, 4. dobré skutky, 5. zásluhy věřících.

Desátý článek víry.

Zní takto: Odpuštění hříchů.

Čemu učí desátý článek víry?

Učí, že Kristus své církvi dal moc, hříchy od-

pouštěti. Odpuštění hříchů dojíti můžeme pro **zásluhy** Pána Ježíše Krista.

Jedenáctý článek víry.

Zní takto: Těla vzkříšení.

Čemu učí jedenáctý článek víry?

Učí, že na konec světa těla všech lidí Boží mocí vzkříšena, s duší svou spojena, živá vstanou, aby každý dle toho, činil-li dobré neb zlé, odplatu vzal.

Dvanáctý článek víry.

Zní takto: Život věčný.

Čemu učí dvanáctý článek víry?

Učí, že po zemském životě nastane život jiný, buďto v nebi pro spravedlivé, nebo v pekle pro nespravedlivé.

II. Modlitba Páně a pozdravení andělské.

Modlitbu Páně sám Ježíš Kristus nás učil modliti se; zní takto:

Otče náš, jenž jsi na nebesích. Posvěť se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dejž nám dnes. A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům. A neuvoď nás v pokušení. Ale zbav nás od zlého. Amen.

Modlitba Páně obsahuje všecko, zač se modliti máme. Sestává z předmluvy a ze sedmi proseb.

Pozdravení andělské zní:

Zdravas Maria, milosti plná, Pán s tebou, požehnaná ty mezi ženami a požehnaný plod života tvého, Ježíš. Svatá Maria, matko Boží, pros za nás hříšné nyní i v hodinu smrti naší. Amen.

Pozdravení andělské skládá se ze tří dílů: 1. ze slov archanděla Gabriele, 2. slov Alžběty, 3. slov církve.

III. Desatero Božích přikázání.

Tato přikázání zní:

1. V jednoho Boha budeš věřit.
2. Nevezmeš jména Božího nadarmo.
3. Pomni, abys den sváteční světil.
4. Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl a dobře ti bylo na zemi.
5. Nezabiješ.
6. Nesesmilníš.
7. Nepokradeš.
8. Nepromluvíš proti bližnímu svému křivého svědectví.
9. Nepožádáš manželky bližního svého.
10. Aniž požádáš jeho statku.

IV. Patero přikázání církevních.

Tato přikázání zní:

1. Svátky zasvěcené světit.
2. V zasvěcený svátek celou mši svatou po-božně slyšeti.
3. Ustanovené posty zachovávat.
4. Nejméně jednou v roce nařízenému knězi se zpovídati, a v čas velikonoční velebnou svátost ol-tářní přijímati.
5. V zapovězený čas svatebního veselí nadržeti.

O mši svaté.

Co jest mše svatá?

Mše svatá jest nekrvavá oběť nového zákona, vždy trvající památka krvavé oběti, kterou Ježíš Kristus na kříži dokonal.

Kristus ustanovil oběť mše sv. při poslední večeři:

1. Vzal chléb a kalich s vínem.

2. Požehnal oboje a řekl nad chlebem : Totoť jest tělo mé; a nad kalichem: Tentof jest kalich mé krve.

3. Dal oboje přítomným apoštolům k požívání.

4. Velel: To čiňte na mou památku!

Při mši sv. obětuje se Ježíš Kristus neviditelným způsobem nebeskému Otci za nás; viditelným pak způsobem kněz tu oběť koná.

Jak máme mši sv. slyšeti?

Máme celou mši svatou slyšeti; žádný značný díl z vlastní viny nezanedbati; není na tom dost, abychom přítomni byli, když mše sv. sloužena jest, ale máme ji slyšeti **1. pozorně, 2. uctivě, 3. pobožně.**

Nejpřednější díly mše sv. jsou: **evangelium, obětování, pozdvihování a přijímání.**

Při **evangelium** máme si připomenouti, že jest naší povinností, abychom učení sv. evangelia poznali, před celým světem vyznávali, hájili a podle něho živi byli. Při **obětování** máme úmysl svůj s úmyslem kněze spojití a Bohu se obětovati. Při **pozdvihování** máme se klaněti Kristu Ježíši pod způsoby chleba a vína, a bijíce se v prsa, vyznávatí, že hříchové naši smrti Kristovy příčinou jsou. Máme hříchů svých litovati, víru, naději a lásku vzbuzovati. Při **přijímání** kněze, když skutečně nepřijímáme, máme to duchovně činiti t. j. máme touhu míti, abychom tělo Kristovo hodně přijali.

O kázání.

I kázání, poslouchání slova Božího, náleží k službám Božím.

Proč máme kázání poslouchati?

1. Poněvadž v kázání vykládá a vysvětluje se slovo Boží;

2. poněvadž často nečiníme, co bychom činiti měli, jest-liže nás nikdo nepamatuje a nepovzbuzuje.

Kdo chce z **kázání užitek** míti musí:

1. bez roztržitosti, a velmi pozorně poslouchati;
2. co se povídá, musí na sebe a ne na jiné vykládati;

3. musí opravdovou vůli míti a přičiniti se, učení kazatele v skutek uvést.

V. O svatých Svátostech.

Kolik svátostí Kristus ustanovil?

Sedm: 1. křest, 2. biřmování, 3. svátost oltářní, 4. pokání, 5. poslední pomazání, 6. svěcení kněžstva, 7. stav manželský.

1. Co jest křest?

Křest jest nejprvnější a nejpotřebnější svátost, v které člověk skrze vodu a slovo Boží od hříchu prvopočátečního, i od všelikých jiných skutečných hříchů, pokud se jich přede křtem dopustil, očištěn, a v Kristu jako nové stvoření k životu věčnému znovu zrozen a posvěcen bývá.

Křest jmenuje se **nejprvnější svátost**, poněvadž dříve musíme býti pokřtěni, než kterou jinou svátost přijmouti můžeme.

2. Co jest biřmování?

Biřmování jest svátost, v které křesťan vzkládáním rukou biskupských, svatým křížmem a slovem Božím Ducha sv. přijímá, aby víru slovem i skutkem vyznával a zmužile hájil.

3. Co jest nejsvětější svátost oltářní?

Svátost oltářní jest nejsvětější svátost: jest pravé tělo a pravá krev Pána našeho Ježíše Krista v způsobách chleba a vína.

Pod **způsobami chleba** jest živé tělo Ježíše Kri-

sta, tedy i jeho krev i jeho duše přítomna; pod **způsobami vína** jest nejen krev, ale i tělo Ježíše Krista; onť jest pod každou způsobou a pod každou i nejmenší částkou každé způsoby celý jakož Bůh a člověk přítomen. Z toho jde: 1. Že Kristu Ježíši v nejsvětější svátosti oltářní klaněti se máme. 2. Že ten, jenž svátost oltářní jen pod jednou způsobou, nebo jen v některé částce svaté hostie požívá, celého Ježíše Krista, t. j. jak jeho tělo tak i jeho krev přijímá. 3. Že Ježíš Kristus, dokud způsoby ty stráveny nejsou, pod nimi vždy přítomen ostává.

Jsm e p o v i n n i s v á t o s t o l t á ř n í p ř i j í m a t i ?

Povinni jsme svátost oltářní přijímati, poněvadž to Ježíš Kristus výslovně poručil a ji ustanovil, abychom jí k životu věčnému živeni byli. Dle nařízení církevního jsme pod těžkým hříchem zavázáni, svátost oltářní nejméně jednou v roce, a sice v čas velkonoční, přijímati. Máme velebnou svátost přijímati také v nebezpečení smrti, poněvadž jest pocestnou stravou k věčnému spasení. Žádá též sv. církev, aby ji věřící častěji v roce přijímali, poněvadž pravým duchovním pokrmem duší lidských jest.

4. Co jest svátost pokání?

Svátost pokání jest svátost, ve kteréž k tomu zřízený kněz na místě Božím hříšníkov **hříchy po křtu sv. spáchané odpouští**, když se z nich skroušeně a úplně vyzná, a opravdovou vůli má, se polepšiti a pravé pokání činiti.

Svátost pokání jest všem potřebna, kteří po sv. křtu těžce zhřešili. Svátostí touto dosahujeme: **1. odpuštění hříchů, 2. odpuštění věčného trestu, 3. milosti Boží, 4. pokojného svědomí.**

K svátostí pokání jest patero částek třeba: 1. zpytování svědomí, 2. skroušenost a lítost, 3. opravdové předsevzetí, 4. zpověď, 5. dostiučinění.

a) **O zpytování svědomí.**

Svědomí zpytovat jest, sobě připamatovati, čím jsme od poslední zpovědi, neb od delšího času, neb od té doby, kdy jsme počali hřích poznávati, zhřešili. Při zpytování svědomí máme nejprve **Ducha sv. vzývati**, aby nás osvětil, a nám dal poznati, jak a čím jsme zhřešili; potom se máme upamatovati; vůbec.

Zdaliž jsme myšlením, žádostmi, řečí nebo skutkem zhřešili. Máme se také upamatovati na rozdíl a počet těžkých hříchů, i na okolnosti, které hřích značně zvětšují nebo proměňují.

Zvláště:

1. Zdaliž jsme jednali proti desateru Božích přikázání, nebo proti pateru přikázání církevních.

2. Zdaliž jsme jedním neb více, vlastními neb také cizími hříchy vinni.

3. Zdaliž jsme skutky milosrdné bližnímu prokazovali aneb jiné dobré, co jsme povinni byli činiti, opominuli.

4. Zdaliž jsme povinností stavu svého zadost učinili aneb jich zanedbali.

Zpytující zlá myšlení máme zřetel míti k tomu, měli-li jsme v nich dobrovolné zalíbení; a při žádostech, svolili-li jsme, **byť i pak skutek nenásledoval**. Můžeme při zpytování svědomí na počet těžkých hříchů se upamatovati, když se rozpomeneme, stal-li se ten hřích každý den, každý týden neb měsíc, a kolikráte za den, za týden, za měsíc.

b) **O skroušenosti a lítosti.**

Lítost a skroušenost jest ošklivost z hříchu nade všecko zlé a vniterná bolest z uražení Boha s opravdovým předsevzetím, Boha nikdy více neuraziti. Lítost a skroušenost má býti: 1. **vniterná**, 2. **nadpřirozená**, 3. **nade všecko**, a 4. **všeobecná**

Lítost jest vniterná, když nejen ústy, ale i srdcem litujeme, t. j. když hříšník nejen skroušená slova pronáší, ale uvnitř srdce lítostí proniknut jest. **Lítost jest nadpřirozená**, když hříšník milostí Ducha sv. a z nadpřirozených příčin k lítosti poňnut jest. **Lítost jest toliko přirozená**, když hříšník jen z přirozených příčin hříchů lituje a je v ošklivosti má, na př. že na tomto světě nešťastným učiněn jest, že byl zahanben, neb že se mu škoda stala. Pouze přirozená lítost není dostatečná k dosažení odpuštění od Boha. **Lítost jest nade všecko**, když hříšník více lituje, že Boha urazil, než kdyby byl všecko na světě ztratil. **Lítost jest všeobecná**, když všech hříchů bez výminky litujeme.

Lítost nadpřirozená jest dvojí, dokonalá a nedokonalá.

Lítost dokonalá jest nadpřirozená bolest a ošklivost nad hřichem, protože jsme Boha, nejvyššího dobrého, kteréhož nade všecko milovati máme, urazili; při tom musí býti opravdové předsevzetí, Boha nikdy více neuraziti. Lítost dokonalou můžeme tímto způsobem vzbuditi:

Bože můj! všech mých spáchaných hříchů jest mi srdečně líto, protože jsem jimi Tebe, svého milovaní nejhodnějšího Boha, a nejvyššího neskončeného dobrého, kteréhož srdečně miluji, urazil. Opravdové činím předsevzetí, s milostí Tvou život svůj polepšiti, a raději všecko, i také smrt trpěti, než Tebe, svého Boha a nejvyššího dobrého, jediným hřichem opět uraziti. Dejž mi milost k vyplnění toho mého předsevzetí; o to Tě žádám skrze neskončené zásluhy Tvého božského Syna, Pána a Vykupitele našeho, Ježíše Krista.

c) O opravdivém předsevzetí.

Opravdivé předsevzetí jest upřímná vůle, život svůj polepšiti a nikdy více nehřešiti. Kdo upřímnou vůli má se polepšiti, musí u sebe ustanoviti, že chce:

1. Varovati se všech hříchů jakož i blízkých příležitostí a nebezpečností k hříchu.

2. Vší náklonnosti k hříchu odpírati, a všech k zachování milosti potřebných prostředků se uchopiti.

3. Cizí statek navrátiti, pohoršení, které hříchem spůsobil, a škodu, kterou bližnímu na cti, na statku, neb jiným způsobem učinil, zase napravit.

4. Všem nepřátelům a protivníkům ze srdce odpustiti.

5. Všecky povinnosti stavu svého bedlivě vyplniti.

d) O zpovědi.

Zpověď jest **skroušené vyznání**, kterým hříšník před knězem, k slyšení zpovědi náležitě zřízeným, své spáchané hříchy na sebe žaluje, aby od něho rozhřešení dosáhl.

Zpověď má býti **úplná**.

Zpověď jest **úplná**, když hříšník na sebe všecky své těžké hříchy, z kterých se ještě platně nezpovídal, před zpovědníkem žaluje, jak po pilném zpytování svědomí vinným se uznává.

Když hříšník z bázně neb stydlivosti nějaký těžký hřích ve zpovědi zamlčí, zpověď jeho netoliko jest neplatná, ale takový hříšník dopouští se ještě nového a těžkého hříchu, kterým svátost sv. pokání zneuctívá.

Prvé než se počneme ze hříchů svých zpovídati, kleknouce, poznamenáme se sv. křížem a řekneme zpovědníkovi:

„Prosím Vás, ctihodný otče, o svaté požehnání, abych se mohl dobře a úplně ze hříchů svých zpovídati. — Já bídny hříšník zpovídám a vyznávám se Bohu všemohoucímu, Marii, jeho důstojné matce, všem milým svatým, a Vám, otče duchovní, na místě Božím, že jsem od své poslední zpovědi, která se stala (udá se, kdy jsme se naposledy zpoví-

dali), často a mnoho hřešil, myšlením, řečí a skutky, zvláště se ale vinen dávám, že jsem . .

P o z p o v ě d i: „Těch a všech svých jiných vědomých i nevědomých hříchů, kterých jsem se buď sám dopustil, neb kdež jsem příčinou byl, že byly od jiných zpáchány, srdečně lituji, protože jsem Boha, nejvyšší a lásky nejhodnější dobré, jimi urazil. Činím také opravdové předsevzetí, nikdy více nehřešiti, a všelike příležitosti ke hříchu se varovati. Žádám Vás, ctihodný otče, o kněžské rozhřešení a spasitelné pokání.“

e) **O dostiučinění.**

Dostiučiněním, kterého k svátosti sv. pokání třeba jest, rozumíme ony skutky, které kněz hříšníkovi k pokání za hříchy, z nichžto se zpovídal, ukládá.

Uložené pokání máme vykonati: 1. s pokorným srdcem, 2. věrně tak, jak bylo uloženo, 3. bez odkladu, co možná nejdříve.

I odpustky jsou prostředek, za časné tresty dosti učiniti.

Přídavek o odpustcích.

Odpustkové jsou odpuštění časných trestů, které bychom po odpuštěné vině hříchů v tomto životě nebo po smrti trpěti měli. Katoličtí křesťané musejí věřiti o odpustcích:

1. Že pravá církev od Krista Ježíše moci dosáhla, odpustky udělovati.

2. Že nám velmi užitečné jest, abychom odpustkův od církve udělených nabyli.

5. **O sv. svátosti posledního pomazání.**

Poslední pomazání jest svátost, ve které nemocný skrze pomazání svatým olejem a skrze předepsanou modlitbu kněžskou milosti Boží ku prospěchu duše, a častěji i těla dosahuje.

Tato svátost se jmenuje **poslední pomazání**, poněvadž mezi vším sv. pomazáním, kteréž Pán a Spasitel náš církvi své poručil, **naposledy** má se udělovati. Nemocný má se k poslednímu pomazání připravit s živou vírou a silnou důvěrností v Boha zcela do vůle Boží se odevzdávaje; přede vším pak má svatou zpovědi milosti Boží dosáhnouti aneb, když se zpovídati nemůže, dokonale hříchů svých litovati.

6. O svátosti svěcení kněžstva.

Svátost svěcení kněžstva vůbec jest svátost, kterou těm, jenž službě církevní se oddávají, duchovní moc a zvláštní milost propůjčena bývá, aby jisté církevní úřady ke cti Boží a ke spasení duší, náležitě a svatě vykonávali.

7. O svátosti stavu manželského.

Svátost stavu manželského jest nerozdvojitelný svazek, kterým se dvě svobodné křesťanské osoby, muž a žena, pořádně s sebou oddávají, k čemuž jim Bůh tou svátostí milost uděluje, aby ve svém manželském stavu až do smrti bohabojně setrvali, a dítky své křesťansky vychovali.

Církev žádá od osob, které do stavu manželského vstupují:

1. aby mezi nimi nebylo překážky sňatku manželskému odporující,

2. aby z úmyslů, jež s božským této svátosti ustanovením se srovnávají, v ten stav vstoupily,

3. aby v bázni Boží, s čistým svědomím, v ten stav vstoupily, a proto dříve k sv. zpovědi a k sv. přijímání šly.

Kdož v stav manželský vstupují, musejí si po třech předešlých ohláškách u přítomnosti dvou svědků před svým vlastním farářem manželskou věrnost připovědět a od něho požehnání přijmouti.

VI. O křesťanské spravedlnosti.

Co jest křesťanská spravedlnost?

Křesťanská spravedlnost jest, abychom se zlého varovali a dobré činili.

První díl křesťanské spravedlnosti:

Varuj se zlého.

První díl křesťanské spravedlnosti jest: Varuj se zlého. Pravé a jediné zlé jest hřích. Hřích vůbec jest dobrovolné přestoupení zákona Božího.

Hřích jest dvojí: 1. Hřích dědičný, a 2. hřích skutečný.

Hřích dědičný jest ten, kterého Adam v ráji a my v Adamovi se dopustili, a který jsme od něho zdědili.

Maria, matka Boží, byla pro zásluhy Ježíše Krista, Syna svého, od poškrvnění hříchu dědičného uchována, a tudy i bez poškrvny hříchu počata.

Hřích skutečný jest přestoupení zákona Božího, kterého hříšník sám dobrovolně se dopouští.

Hříchu skutečného aneb osobního se dopouštíme myšlením, řečí a skutky, aneb opominutím toho, co jsme povinni činiti. Rozdíl mezi skutečnými hříchy jest ten: Některé hříchy jsou těžké neb smrtelné, jiné pak malé neb všední.

Hřích smrtelný jest těžké přestoupení zákona Božího. Hříchem smrtelným zbavuje se duše duchovního života, t. j. posvěcující milosti Boží, člověk se stává nepřitelem Božím a vinen věčné smrti.

Všední hříchy jmenujeme malá přestoupení zákona Božího.

Rozdílní druhové skutečných hříchů jsou: 1. Sedmero hlavních hříchů. 2. Šestero hříchů proti

Duchu sv. 3. Čtvero hříchů do nebe volajících. 4. Devatero cizích hříchů.

Sedmero hlavních hříchů jest:

1. Pýcha, 2. lakomství, 3. smilstvo, 4. závist, 5. obžerství, 6. hněv, 7. lenost.

Šestero hříchů proti Duchu sv.: 1. Zúmyslně na milosrdenství Boží hřešiti, 2. nad milosrdenstvím Božím zoufati, 3. poznané křesťanské pravdě odpírat, 4. bližnímu svému milosti Boží nepřáti a záviděti, 5. ke spasitelnému napomínání srdce zatvřelé míti, 6. v životě nekajícím do konce úmyslně setrvati.

Čtvero hříchů do nebe volajících: 1. Zúmyslná vražda, 2. němý neb sodomský hřích, 3. utiskování chudých lidí, vdov a sirotků, 4. zadržování neb ujímání mzdy dělníkům.

Devatero cizích hříchů: 1. Ke hříchu raditi, 2. hřešit veleti, 3. ve hříších povolovati, 4. ke hříchu ponoukati, 5. hříchy vychvalovati, 6. hříchy tajiti neb zamlčovati, 7. hříchy netrestati, 8. v hříších podíl bráti, 9. cizí hříchy zastávati neb vymlouvati.

Hříchů cizích se dopouštíme, jsme-li příčinou, že se jich jiní dopouštějí, neb aspoň, že se jich nevarují.

Druhý díl křesťanské spravedlnosti:

Čiň dobré.

Druhý díl křesťanské spravedlnosti jest: Čiň dobré.

Dobré jest, co se zákonem Božím se srovnává. Se zákonem Božím se srovnávají ctnosti a dobré skutky. Více jest rozdílů ctností, které má křesťan konati, jsou božské a mravné ctnosti.

Božské ctnosti jsou ty, které přímo k Bohu

směřují. Víra, naděje a láska jsou tři božské ctnosti. Člověk pod smrtelným hříchem jest povinen tři božské ctnosti vzbuditi:

1. hned jak užívání rozumu nabude, 2. častěji v živobytí, 3. v čas násilného pokušení proti těm ctnostem; 4. v nebezpečenství života a na loži smrtelném.

Víru můžeme vzbuditi následujícím způsobem: Věřím v Tebe, pravý trojjediný Bože: Otče, Synu a Duše svatý, jenž jsi všecko stvořil, vše zachovááš a řídíš, jenž dobré odměňuješ a zlé tresceš. Věřím, že Syn Boží člověkem učiněn jest, aby nás smrtí svou na kříži vykoupil, a že Duch svatý svou milostí nás posvěcuje. Věřím a vyznávám všecko, co jsi, ó Bože, zjevil, čemu Ježíš Kristus učil, co svatí apoštolové kázali, a co svatá katolická Církev nám k věření předkládá. Toto všecko věřím, poněvadž Ty jsi, ó Bože, věčná a neskončená pravda a moudrost, která ani oklamati ani oklamána býti nemůže. O Bože, rozmnož víru mou.

Naději můžeme vzbuditi následujícím způsobem: Doufám a důvěřuji se v Tvou neskončenou dobrotu a milosrdenství, ó Bože, že mi skrze neskončené zásluby svého jednorozeného Syna, Ježíše Krista, v tomto životě poznání, pravou lítost a odpuštění mých hříchů uděliti, po smrti pak věčné spasení dáti a propůjčiti ráčíš, abych mohl na Tebe tváří v tvář patřiti, Tebe milovati a bez konce požívati. Doufám také od Tebe potřebné prostředky k dosažení toho všeho. Doufámť to od Tebe, poněvadž jsi to slíbil, jenž všemohoucí, věrný, neskončeně dobrotivý a milosrdný jsi. O Bože, posilň naději mou.

Lásku můžeme vzbuditi následujícím způsobem: Bože můj! Miluji Tě z celého srdce svého nade všecko, poněvadž nejvyšší dobré, neskončeně dokonalý a vší lásky hoden jsi, i proto Tě miluji, že

jsi ke mně a ke všem tvorům nejvyšš dobrotivý. Žádám si z celého srdce tak Tě milovati, jak Tě Tvoji vyvolení milují a milovali, s jejichžto láskou sjednocuji tuto svou nedokonalou lásku. Rozmnožujji ve mně, o nejdobrotivější Pane! vždy víc a více. Poněvadž tedy Tebe upřímně a srdečně milovati žádám a o to opravdu se přičiňuji, proto jest mi z celého srdce líto, že jsem Tebe, své nejvyšší dobré, kteréž nade všecko miluji, Tebe, svého Stvořitele, Vykupitele a Posvětitele rozhněval, bolestně toho lituji, že jsem zhřešil, že jsem Tebe, svého všemohoucího Pána, svého nejlaskavějšího Otce, urazil. Opravdové činím předsevzetí, všech hříchů i všech zlých příležitostí se varovati, předešlých nepravostí vždy víc a více litovati, a nikdy proti Tvé nejsvětější vůli nejednati. Přijmi mne zase za dítě své, a uděl mi milost k vyplnění mého předsevzetí. O to Tě prosím skrze neskončené zásluhy Tvého božského Syna, Pána a Spasitele našeho, Ježíše Krista.

Mravné ctnosti jsou ty, kterými se mravy křesťana tak zřizují, že se Bohu líbí.

Mezi mravnými ctnostmi, které má křesťan konati, jsou tyto čtyry hlavní: 1. opatrnost, 2. střídmost, 3. spravedlnost, 4. statečnost.

Pokora jest na odpor pýše, štědrost lakotě, čistota smilstvu, láska závidi, střídmost obžerstvu, trpělivost hněvu, horlivost v dobrém lenosti.

Ku křesťanské spravedlnosti náleží ještě povinnosti, které Ježíš Kristus zvláště poručil. Jsou to následující: 1. hledati nejprve království Božího a spravedlnosti jeho., 2. zapříti sebe sám, 3. vzítí kříž svůj; 4. následovati Krista., 5. tichým a pokorným býti; 6. milovati nepřátely své, dobře činiti těm, kteří nás nenávidí, modliti se za ty, kteří nám protivenství činí a utrhají nám.

Ku křesťanské spravedlnosti náleží také osmero výborných ctností, kterým Kristus Pán na hoře

učil, a pro které člověka blahoslaveným nazval; jsou následující: 1. Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské. 2. Blahoslavení tiší, neboť oni zemí vládnouti budou. 3. Blahoslavení lkající; nebo oni potěšeni budou. 4. Blahoslavení, kteříž lačnější a žíznější po spravedlnosti; nebo oni nasyceni budou. 5. Blahoslavení milosrdní: nebo oni milosrdenství dojdou. 6. Blahoslavení čistého srdce: nebo oni Boha viděti budou. 7. Blahoslavení pokojní: nebo oni synové Boží slouti budou. 8. Blahoslavení, kteříž protivenství trpí pro spravedlnost, nebo jejich jest království nebeské.

Křesťanské dobré skutky jsou činy, jenž se Bohu líbí a křesťanu, který je koná, k zásluze jsou.

Nejpřednější dobré skutky jsou: modliti se, postiti se, almužnu dávat.

Tělesných skutků milosrdných jest následujících sedm: 1. Lačné krmiti. 2. Žíznivé napájet. 3. Pocestné do domů přijímati. 4. Nahé odívati. 5. Nemocné navštěvovati. 6. Vězně vysvobozovati. 7. Mrtvé uctivě pochovávat.

Duchovních skutků milosrdných jest následujících sedm: 1. Hřešící trestati. 2. Neumělé učiti. 3. Pochybujícím dobře raditi. 4. Zarmoucené těšiti. 5. Křivdy trpělivě snášeti. 6. Ubližujícím mile odpouštět. 7. Za živé i za mrtvé k Bohu se modliti.

Evangelické rady jsou tři: 1. Dobrovolná chudoba, 2. Ustavičná čistota. 3. Dokonalé poslušenství duchovního správce.

Zprávy

o Dědictví Svato-Janském.

I. Přehled údů v roce 1876.

Zakladatelů jest .	6
Spoluzakladatelů	52
Údů první třídy	25
Údů druhé třídy	132
Údů třetí třídy	. . . 25605
Úhrnem . .	25820.

Mezi těmi jest údů stálých:

a sice rodů	5387
škol, obcí, knihoven, bratrstev a spolků	1100
údů duchovního stavu	2703

 Údy kněžského stavu snažně žádáme, aby, jak veškeré údstvo očekává, mezi oktávem sv. Jana Nep. obět mše svaté za živé a za mrtvé údy našeho Dědictví každoročně obětovali. Ostatní údové nekněží s týmž nábožným úmyslem v naznačeném čase přítomni buďtež mši svaté. U hrobu sv. Jana Nep. v Praze koná též ředitel Svatojanského Dědictví v den po slavnosti Svatojanské v 8 hodin slavné zpívané rekviem za všechny v Pánu zesnulé údy, kteronžto pobožnost založil a nadal v Pánu odpočívající kanovník kustos Václav Pešina rytíř z Čechorodu.

II. Poučení o přístupu nových údů a odbírání kněh.

1. Kdo k Svatojanskému Dědictví v Praze přistoupiti hodlá, nechť poštou ve vyplaceném psaní (franko) aneb jinak příležitostně s nápisem: „Ředitelství Svatojanského Dědictví v Praze“ své jméno a příjmení, pak svou osadu farní a biskupství (diecési), ku kterémuž přináleží, udá, zároveň i peníze vloží. Vklad za úda třetí třídy obnáší jednou a na vždy 11 zlatých rak. měny; za rod, školu, obec, knihovnu platí se jednou na vždy 22 zl. *)

2. Každý nově přistoupilý úd nechť si lístek na odbírání kněh dobře uschová a následujícího roku, jakož i potom v budoucích letech po Velikonoci si jej od svého veleb. duchovního pastýře podepsati dá. Pak může na tento lístek, žije-li úd v Čechách, knihu v kněhkupectví B. Stýbla v Praze na sv.-Václavském (koňském) náměstí číslo 786—II. vyzdvihnouti, jen že musí připojiti 3 kr. r. č., kterýžto peníz přísluší kněhkupci za práci a obálku. Pro údy v Olomúckém arcibiskupství platí totéž, jen že knihy své vybírají v kněhkupectví Eduarda Hölzla (Helcla) v Olomúci na horním náměstí v č. d. 285; údové pak z Brněnského biskupství nechť se o knihy své hlásí v kněhkupectví Karla Vinikra v Brně v řemenářské ulici. Ostatním údům v jiných diecésích zasílají se knihy přímo odtud. Kdožby ale žádal, aby mu kněhkupce knihu poštou zaslal,

*) Jména nových údů, kteří k Dědictví Sv.-Janskému přistoupili a jiná téhož Dědictví týkající se návštěi ohlašujeme v časopisu „Blahověst“, jenž vychází (letos již 27. rok) třikrát za měsíc, totiž dne 5., 15. a 25. každého měsíce. Redaktorem jest (od r. 1861) p. Frant. Srdínko. Na „Blahověst“ předplácí se v kněhkupectví B. Stýbla v Praze č. 786—II. a sice na celý rok s poštovní zásilkou jenom 3 zl. 50 kr.

připoj mimo ony 3 krejcary kněhkupci náležející, ještě 6 krejcarů na kolkovaný list povozný neb nákladní.

3. Přestěhuje-li se některý úd z Čech na Moravu, aneb odeběře-li se z Brněnského biskupství do Olomúckého aneb naopak, nechť to Ředitelství ve vyplaceném listu (franko) oznámí, kteréž mu nový lístek na odebírání kněh pošle, aby mu pak v příslušném kněhkupectví vydány byly.

4. Poněvadž odebírací či podělný lístek může v ztrátu přijíti neb i ukraden býti, každý si číslo jeho pro takový případ na jistém místě, ku příkladu v modlitební knížce své, zaznamenej; a pakli skutečně ztráta se udála, Ředitelství o nový lístek požádej s připojením 20 krejcarů, co poplatku za vydání listu nového, a 10 kr. na poštovní výlohy, tedy úhrnem 30 kr. Připomínáme ale, že kdyby se nápotom pohřešený první lístek zase našel, tento již žádné platnosti nemá.

5. Když umřel úd, žádáme snažně pozůstalé přátele, aby, kdož si na tento lístek knihu posledního roku (třebas po smrti úda) vybrali, úmrtí toho úda na lístek ten poznamenali a dotýčnému kněhkupectví vydali, aneb poprosili svého pastýře duchovního, aby lístek ten nejdůstojnější konsistoři Pražské zaslal.

6. Rod se bere, pokud jméno se neztratí. Synů-li není, odebírají knihy dcery zakladatele rodu, dokud žijí; dívky pak jejich jiné již jméno nesoucí nemají práva tohoto; rod vymřel.

7. Spojí-li se manžel s manželkou svou v jeden toliko základ (11 zl.), vydávají se knihy jenom do úmrtí prvního z nich. Taktéž, spojí-li se v jeden základ bratr s bratrem neb sestra se sestrou, neb bratr se sestrou a podobně, vydávají se knihy jen do úmrtí toho, jenž první jest napsán na přijímající listině (diplomu).

Připomínáme, že správa Dědictví Svatojanského rozdělena jest nyní v ten způsob, že ředitel Dědictví přijímá vklady nových údů, žádosti o knihy, o duplikáty diplomu, jež podpisuje, atd., redaktor pak Dědictví vede péči o vydání kněh, pročež se tomuto jen rukopisy podávají, vše ostatní budiž zasíláno: Ředitelství Dědictví Svatojanského v Praze.

III. S e z n a m

údu Svatojanského Dědictví v Praze,

kterí během roku 1876 zemřeli, aneb již dříve zemřelí jsouce, ředitelství teprv letos oznámeni byli.

I. V Čechách.

1. V Pražské diecési.

Bulin Jan v Hradišti,	Důst. p. Nejedlý Vincenc, ad-
Fabík Jan v Čelakovicích.	ministrátor v Třeboraticích.
Horáková Kateřina v Chotě-	Niklova Viktorie v Praze.
tově z. r.	Nováková Anna v Čelakovicích.
Kabeláč Josef v Sádku.	Prucha Václav v Dřizech.
Důst. p. Ketzina František,	Důst. p. Škoda Jan, profesor
kněz církv. v Praze.	katechetiky v Praze.
Koníčková Barbora v Písku.	Thüringer Karel v Praze.
Důst. p. Materná Jan, osobní	Vackova Anna v Unhošti.
děkan, farář na odpočinku a	Vaňkova Kateřina v Podče-
zám. kaplan v Dobřejovicích.	picích.
Matesovská Lidmila v Pří-	Vokřálova Alžběta v Starém
brami.	Kolíně.
Mika František v Divišově.	Vylháno Matěj v Libomyšli.
Moravcová Anna v Gbelích.	Zbíral Matěj ve Vranově z. r.
Důst. p. Mužík Antonín, prof.	Žebrák Antonín, lékař v Čela-
a katecheta na česk. real.	kovicích.
gymn. v Praze.	Úhrnem 28.

2. V Budějovické diecési.

Bláha František v Dobšicích.	Bouzekova Lidmila v Petro-
Boušova Anna v Starém Smo-	vicích.
livei.	

Doubravská Johanna provd. Krejčí ve Vodňanech.	Pinc František ve Volešníku.
Dvořákova Kateřina v Pohorovicích.	Piskáček Jan v Čavíně.
Duben Josef v Nezamyslicích.	Plansker Alois ve Vodňanech.
Důst. p. Dušek Václav, farář v Hořepníku.	Pourova Kateřina v Mackově.
Důst. p. Fiala Jan, farář na odpočinku.	Pražák Václav v Netolické oboře.
Fišer Karel v Strakonících.	Prucha Josef v Tršicích.
Haštaba Václ. v Mladějovicích.	Rokusova Terezie ve Vodňanech.
Housova Marie ve Volešníku.	Ruka Marie v Březině.
Důst. p. Hůrský František, farář ve Veselíčku.	Řehoř Vojtěch v Bukovsku.
Jenčí Václav v Chvalenicích.	Důst. p. Saska Antonín, farář na odpočinku v Kolodějích.
Kalabsa Jan v Hlubíně.	Sepekář Frant. v Černovicích.
Kolaříkova Josefa v Nepomuku.	Schaffelhoferova Marie v Du- bečném.
Důst. pan Kovářik Antonín, farář v Křtěnově.	Sochovská Dorota v Blatné.
Krejčova Johanna v Netolicích.	Štěpánková Barbora v Jiníně.
Důst. p. Kroušner Jan, farář v Jiníně.	Štěpánková Kateřina v Ra- čicích.
Kubán Antonín v Milčicích.	Stuchl Petr, učitel v Týně nad Vltavou.
Lokenbaurova Marie v Křemži.	Trinksova Františka v Blatné.
Lukášek Antonín v Záborí.	Vávrova Marie v Libějických Horách.
Lukášková Anna v Záborí.	Veselá Anna v Suchém.
Marousková Mar. v Skalčanech.	Volfova Veronika v Březnici.
Melounova Marie v Mackově.	Vonásek Frant. v Mutěnicích.
Micko Josef v Nepomuku.	Zaňáková Kateřina v Hřiběcím.
Muselova Marie v Radotíně.	Žákova Marie v Kršicích.
Pecka František v Liběticích.	Úhrnem 50.

3. V Kralohradecké diecési.

Barnet Josef v Lukavici z. r.	Jech Jan v Jilemnici.
Bláhova Anna v Ilinsku.	Kanská Anna v Třebechovicích.
Čejkova Františka v Sloupnici.	Důst. p. Kerner Frant., bisk. vikář a děkan v Kostelci.
Díralova Antonie ve Vepřové.	Kováříkova Anna v Třebechovicích.
Důst. p. Dreml Jan, děkan v Sloupnici.	Krittnerova Eleon. na Hrádku.
Důst. p. Dvořák Antonín, farář v Knířově.	Křížková Marie v Arnoštově.
Důst. p. Hanuš Volfgang, farář na Vysokém Újezdě.	Lehký Jan a manželka Bar- bora v Šedivci z. r.
Hermanova Anna v Lukavici.	Důst. pan Lichtag Antonín, farář v Korouhvi.
Důst. p. Hlaváč Ferdinand, farář v Sedlonově.	Matyáš Jan v Orlici z. r.

Moravec Josef v Kunčicích, z. obce.	Důst. p. Šabata Václav, farář v Českých Petrovicích.
Němec Jak. z osády Borovské.	Šimůnek Jan ve Vojtěšicích.
Novotná Anna v Kyšperku.	Důst. p. Švejda Václav, farář v Sudějově.
Nyškova Marie v Sukdole.	Vančura Václav v Kunčicích.
Pacholík Josef v Lukavici z. r.	Vaněk Jan v Lípě.
Pechan Václav a Ludmila manželka v Holíně z. r.	Důst. p. Vilímek František, farář v Seči.
Plocekova Anna v Kyšperku z. obce.	Vyspálkova Kateřina v Bou- sově.
Rint Josef, učitel v Suchodole.	Zubatý Jan v Dolu Štěpánicích.
Důst. p. Slanina Josef, farář v Cuslavě.	Zuzánek František v Brané.
	Úhrnem 38.

4. V Litoměřické diecési:

Bruner Jan v Rožďalovicích.	Malíkova Anna v Podlužanech.
Čečelská Anna v Mladé Bole- slavi.	Mikolášek František v Dol. Rokytnanech.
Grusova Anna v Chudiři.	Milerova Marie v Loučeni.
Havlík Václav v Mladé Bole- slavi.	Pichova Kateřina v Stratově.
Horáčkova Marie Mladé Boleslavi.	Stejčovská Anna v Křesíně.
Kordík Jan v Nedvězím.	Šestákov Kateřina v Lisé.
Důst. p. Línek Josef, farář na odpoč. v N. Benátkách.	Vojtěch Martin v Křesíně.
	Úhrnem 14.

II. Na Moravě.

V Olomoucké arcidiecési.

Ambrožek Frant. a manželka Barbora v Olšanech z. r.	Brodílkova Anna v Husto- pecích.
Anturýn Josef v Moravské Ostravě z. r.	Brumníková Apolonie v Morav. Ostravě z. r.
Babek Jakub a manželka Ro- salie v Dětkovicích z. r.	Bržická Barbora v Brodku.
Bajerova Klára v Strambachu.	Býček František v Huštěno- vicích z. r.
Balcárek Frant. a manželka Marie v Krnově z. r.	Čoufalova Anna v Hunčovicích.
Důst. pan Barteska Antonín, farář Mokrolazecký.	Čecháková Anna ve Věrova- nech z. r.
Bočková Kateřina v Chylicích.	Čecháková Juliana v Morjeli- ku.
Blumáčková Františ. v Krásné.	Čánekova Mariana v Ordlicích zak. rodu.

Domluvilova Jenovefa v Lo-
šticích.
Doubravova Barbora v Jan-
kovicích.
Dostal Matouš v Stríteři.
Drlík Jan v Hrabově.
Duda Jan v Lhotce.
Effenbergrova Marie v Hutisku.
Fišera Jan v Příkazích.
Forejtkova Františka v Drah-
lově.
Fuksa František v Kostelci.
Gabriellova Kateřina v Bor-
šicích.
Graff Ignác ve Frenštátě.
Grinzner Tomáš v Ohrozně.
Halfar František v Star. Mo-
krolazcích.
Hammer Matouš a manželka
Apolonie v Žerotíně z. r.
Havlíkova Anna v Popovicích.
Hillova Kateřina ve Velkém
Petrvaldě.
Holoubek Jan v Raduni.
Horák Ant. v Buslavicích z. r.
Hradil František v Čechovi-
cích z. r.
Hradil Josef v Brusném.
Důst. pan Hrachovina Michal,
duchovní správce v Žera-
novicích.
Hrubý Jan v Štětíně.
Hruškova Kateřina v Kate-
řinkách.
Hubáček Kašpar a manželka
Mariána v Cholíně z. r.
Hudečková Mariana v Kyselo-
vicích.
Hvízdalova Kateřina v Kuro-
vicích.
Chrobáková Marie v Nepla-
chovicích.
Chytilova Kateřina ve Vičicích
zak. rodu.
Jakubíkova Antonie v Lecho-
ticích.

Jelínková Apolonie v Maleno-
vicích.
Kácel Josef v Dubičku.
Kácelova Anna v Bouslavicích.
Kenšova Anna v Lukách.
Kolaja Terezie v Syrovíně.
Kolář František v Krčmani.
Kopečná Johanna v Jankovi-
cích z. r.
Kostřicova Apolonie ve Vele-
bově.
Kouřil Frant. v Smržicích z. r.
Kouřil Josef v Cholině.
Král Antonín v Bělkovicích.
Kramná Viktorie v Neplacho-
vicích.
Krill Josef v Odrlicích z. r.
Kubánková Terezie v Raduni.
Kubenkova Johanna v Přívoze.
Kuča Frant. v Dřevohošticích.
Kulendova Barbora v Sazo-
vicích.
Kurčíková Alžběta v Pacla-
vicích z. r.
Labonek Bartoň v Luběnicích.
Loučka Štěpán v Nezamysli-
cích z. r.
Löšková Františka v Držko-
vicích.
Lukeš Šimon v Nivnici.
Matulík Josef v Zahnašovicích.
Maulerova Marie v Náklu.
Mikolajek Vác. v Přívoze z. r.
Mohaplova Marie v Bohuňo-
vicích.
Mohylova Paulina ve Frid-
lantě.
Mosler Jan v Hlávnicí z. r.
Motyka Medard v Star. Mo-
krolazcích.
Moudříková Františka prov.
Vinklerová v Dřevohošticích.
Mrkvova Apolonie v Lhotce
zak. rodu.
Neckořova Teresie v Žaro-
vicích.

Němec Antonín a manželka Lidmila v Roštíně z. r.	Šálkova Anna v Nové Vsi.
Němcova Jenovefa v Mysločovicích.	Šandova Anna v Dubíčku.
Neradilova Anna v St. Ptění.	Škorníček Jan v Lobodících.
Netesal Vincenc a manželka Anna v Doloplazích z. r.	Šimčíkova Barbora v Rybární zakl. rod.
Ošťadal Jos. v Šumvaldě z. r.	Šmakal Josef v Dubíčku.
Pavlaskova Eva v Milošovicích.	Šobrova Klára v Opavě.
Petříkova Kateřina v Příkazích.	Švacha Michal v Neplachovicích z. r.
Poledna Jiří v Rataji.	Temlík Jan ve Velko-Týnci z. r.
Pragrova Františka v Nivnici.	Tichelkova Veronika provd. Bergrova v Křtomilí.
Pravdova Terezie v Kamenici.	Uherkova Apolonie v Roštíně.
Rajmer Josef v Čechovicích z. r.	Urbášková Terezie v Dubíčku.
Raškova Agatha v Kladkách.	Vaněk František v Mezicích.
Reichova Anna ve Velké Bystřici.	Veselka Jiří ve Frenštátě.
Richter Ondřej v Bitově.	Veselý Eduard v Hoskovicích zakl. rod.
Rolný Jak. v Kamenci z. r.	Vinohradník Valentin ve Velké Bystřici z. r.
Rozmanith Jan ve Frenštátě.	Vlasáková Apolena ve Vito- nicích.
Sázelova Marie v Křenovicích.	Voglova Marie v Hoskovicích zakl. rod.
Seidl Antonín v Kelči.	Vojáčkova Frant. v Hynkově.
Sigmundova Veronika v Tru- sovicích.	Vojtek Jiří v Nové Vsi.
Skácel Jan a Barbora v Bej- strošicích z. r.	Všetíčkova Barbora v Štěto- vicích.
Skopilova Majdalena v Štěto- vicích.	Vybíral Jakub v Ohnicích.
Skýva Josef v Křelově.	Vyskočil Ignác v Ivanovicích.
Slepička Josef v Olomouci.	Zandík Matěj v Písku.
Smetanova Johanna v Tršicích.	Zajícova Marie v Nové Vsi.
Smolíková Mariana v Příboru.	Zařalova Terezie v Lešanech.
Sochorova Apolonie v Roštíně.	Zatloukal František v Novém Ptění.
Sova Barbora v Cholíně.	Zatloukal Jakub ve Vrbatkách.
Spáčil Valentin, František a Františka v Chomoutově, z. r.	Zbořil Jan v Příkazích.
Suchá Aloisie v Malenovicích.	Zbořilova Františka v Male- novicích.
Sýkora Matouš v Nové Vsi.	Zoller František v Nových Mokrolazcích.
Sýkora Tomáš ve Velko-Týnci zakl. rod.	
Svršková Anna v Malenovicích.	

Úhrnem 147.

6. V Brněnské diecési.

Ambrožová Eleonora v Hrbově.	Bartáková Františka v Pavlově.
Baka Jan v Ubcích z. r.	Bílek Bartoloměj v Pavlově.

Brabcova Frant. ve vsi Vídní.	Malouškova Johanna v Oslavících.
David Jakub v Lažankách.	Mayer Vincenc v Brně.
Geislerova Stanislava Marie v Brně.	Peškova Magdalena v Tykovicích.
Havelka František v Pavlově.	Důst. p. Ryšánek František, farář v Petrovicích.
Horkých Františka v Rohách.	Souček František v Nových Dvóřích.
Jelínková Anna v Zabrdovicích.	Švabenský Jakub v Židenicích.
Kaluža Frant. v Prušankách.	Tomanec Jakub v Šitbořicích.
Klimešova Marie v Pavlově.	Uher Josef v Židenicích.
Důst. p. Křivka František, farář v Prušankách.	Uher Josef v Židenicích.
Kučera František v Lišni z. r.	Záděrova Marie v Silůvkách.
Důst. p. Maleček Josef, farář na Chlumu.	Úhrnem 25.

III. V Uhrách.

Pencz Matěj v Pešti z. r.

Tedy úhrnem všech v Pánu zesnulých údův letos, pokud ředitelství oznámeni byli, 300, kteřížto nábožným modlitbám živoucích poručeni buďtež!

IV. Knihy Svatojanského Dědictví.

Z knéh Svatojanským Dědictvím vydaných jest posud na skladě:

Bible Česká čili Písmo svaté starého i nového Zákona. Velký oktáv. Stran 1433, dříve za 2 zl., nyní toliko za 1 zl. 5 kr.

Postilla anebo výklady a rozjímání na evangelia nedělní a sváteční od dr. Innocencia Frencla.

Díl I. dříve za 1 zl. 84 kr., nyní za 60 kr.

Díl II. 2 „ 44 „ „ 1 zl.

Díl. III. „ „ 1 „ 50 „ „ „ 1 zl.

Díl IV. obsahující výklady na epištoly celého roku, dříve za 1 zl. 50 kr., nyní za 60 kr.

Kancionál. Díl I. a II. dříve za 4 zl. 40 kr., nyní za 3 zl. 40 kr., nevázaný jen za 3 zl.

Hlas varhan. Díl I. a II., obsahuje dokonalý průvod varhan ke všem písním v Kancionálu obsaženým; dříve za 18 zl., nyní za 10 zl.

Život Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista. Od far. Pant. Neumanna, 2 díly, dříve za 3 zl., nyní oba za 1 zl.

Duševní zábavy. Sbírka povídek, dříve za 1 zl., nyní za 50 kr.

Čermáková rodina, dříve za 1 zl., nyní za 80 kr.

Vůdce hříšníků Ludvíka Granadského. Od Jana Frant. Desoldy. Stran 733 dříve za 1 zl. 40 kr., nyní za 1 zl.

Příběhy Starého Zákona a jim připojené nábožné rozjímání pro lid křesťanský; s obrázky; dříve za 2 zl., nyní za 1 zl.

Příběhy Nového Zákona a jim připojené atd.; s obrázky; dříve 2 zl., nyní za 1 zl.

Boj a vítězství pravdy Boží v Čechách. Sepsal Jos. Ehrenberger. Dříve za 1 zl., nyní za 60 kr.

Drahé kameny z koruny Svatováclavské, čili životy Světců, Blahoslavených a domněním Svatých národa československého; dříve za 1 zl. 40 kr., nyní za 1 zl.

Obrazy z dějepisu Cirkve Páně. Sepsal Tomáš Novák. Díl I. za 1 zl.

Dějiny diecése Pražské. Národní dům český v Římě. Sepsal a vzdělal Dr. Klement Borový; posud za 1 zl. 45 kr., nyní za 1 zl.

Ctih. otce Leonarda Goffine-a: **Postilla.** Přel. Jan N. Fr. Desolda. Díl I. obsahuje neděle a svátky Páně. St. XVI. a 530. Cena 2 zl. 40 kr.

Ctih. otce Leonarda Goffine-a: **Postilla.** Přel. Jan N. Fr. Desolda. Díl. II. Obsahuje slavnosti a svátky Svatých. Cena 1 zl. 60 kr.

Též lze dostati následující výňatky z **Velkého Kancionálu** vydané nákladem **K. Bellmanna**:

Nešpory čili večerní pobožnost církevní o nedělích a slavnostech Páně, též o svátcích Svatých a Světic Božích. — V malém formátě bez not za **25 kr.**

Žalmové nešporní a antifony Marianské za **6 kr.**

Školní kancionálek. Z rozkazu Jeho Eminencí nejdůstojnějšího knížete pána arcibiskupa Pražského Bedřicha sestavil a vydal V. Bradáč. V malém formátu, v tuhé vazbě za **20 kr.**

Písně na oslavu svatého Jana Nepomuckého. V Praze 1865. Za **6 kr.**

Mešní písně. V této knížce jsou obsaženy všechny v Kancionálu zahrnuté mešní písně kromě prvních třech slavnostních. Dvoje vydání, jedno písmem latinským, druhé frakturou po **8 kr.**

Církevní hodinky za mrtvé. Vydal Vinc. Bradáč. S povolením nejdůst. kníž. arcibiskupského Ordinariátu. Za **10 kr.**

Poznámka.

Životy, utrpení a skutky Svatých a Světic Božích. Od Hug. Karlíka. I., II., a III. díl lze ještě dostati a sice každý díl po **70 kr.**; avšak díl IV. a V. jest již úplně rozebrán.

V. Prosba.

Zbožní ctitelové slavného patrona českého sv. Jana z Nepomuku! Za dvě léta budeme slaviti 150leté jubileum prohlášení za svatého Jana z Nepomuku, milého patrona našeho. Bude to slavnost radostná pro každého upřímného Čecha katolíka; neboť úcta k tomuto světcí hluboko zakořeněna jest v srdci každého upřímného katolického rodáka českého a moravského. Jak vroucně ctí se tento věrný

služebník Boží v církvi sv. a v celém katolickém světě, o tom svědčí přemnohé chrámy ke cti a oslavě jeho zbudované, oltáře v katolických chrámech k jeho poctě zasvěcené, četné sochy téhož světce na veřejných místech od zbožných jeho ctitelů postavené, pobožnosti v oktávě Svatojanské po katolické církvi konané, — o tom svědčí i „Dědictví sv. Jana“ k poctě jeho založené, kteréž přes 25.000 údů čítá.

Radostná to bude památka zvláště pro Nepomuk, jeho rodiště, kdež stála kolébka téhož velikého světce a kdež na místě jeho narození stojí zbudován děkanský chrám.

Ctitelové Svatojanští! Aby se slavnost ta v děkanském chrámu Páně Nepomuckém, jenž jest kolébkou téhož slavného patrona našeho důstojně konati mohla — jest nevyhnutelně potřebí, aby se chrám ten důkladně a této slavnosti důstojně obnovil. Požár zhoubný bleskem vzniklý strávil v roce 1835 obě překrásné věže tohoto chrámu Svatojanského a od té doby stojí chrám bez této okrasy. S oltáře u prostřed chrámu ke cti sv. Jana zbudovaného odcizila v roce 1837 bezbožná ruka stříbrnou sochu sv. Jana v životní velikosti a i ostatní vnitřní úprava téhož kostela jest délkou času tak sešlá a slávě velikého tohoto služebníka Božího tak nepřiměřená, že se musí pomýšleti na to, aby chrám ten ve všech svých částech důkladně a důstojně byl obnoven. K tak velikému nákladu však nestačí prostředky naše domácí. Kostel sám postrádá všelikého jmění a ačkoliv osada Nepomucká všemožně o oslavu svatého rodáka svého pečuje, nestačí síly její k tomu, aby důkladnou obnovu téhož chrámu sama podnikla a provedla.

Zbožní ctitelové Svatojanští! Sv. Jan jest patronem nejen města a osady Nepomucké, onť jest patronem a mocným u Boha orodovníkem celého česko-slovenského katolického národa! Protož se obracím se snažnou žádostí i na Vás, zbožní údové „Dědictví

Svatojanského“, přispějte jeden každý s dosti malou částkou na důstojnou obnovu kolébky patrona svého sv. Jana z Nepomuku. Vaši důstojní správcové duchovní, kteří Vám knihy z Dědictví Svatojanského obstarávají a dodávají, milerádi jak doufám a v laskavost jejich se důvěřuji, milodárky Vaše přijmou a na duchovní správu v Nepomuku k výše naznačenému cíli zašlou. Vás však, důstojní bratři duchovní, srdečně žádám, neračtež si obtěžovati ke cti a oslavě sv. patrona našeho Jana z Nepomuku milodárky ty od dobrodinců své osady přijmouti a duchovní správě Nepomucké laskavě je odeslati. — V Nepomuku, dne 1. března 1877. **Matěj Veselý**, děkan.

Přejíce tomuto svolání hojného zdaru, očekáváme, že o výsledku tuto zpráva podána bude.

V PRAZE, dne 19. března 1877.

Karel Schwarz,
kanovník u sv. Víta na
hradě Pražském,
ředitel
Dědictví sv.-Janského.

František Srdínko,
ředitel kn. arcib. semináře,
kanovník Staroboleslavský,
redaktor
Dědictví sv.-Janského.

Nákladem kněhkupectví **B. Stýbla v Praze** vyšly mimo jiné též následující knihy :

Anjel strážný, průvodčí po cestách života. Modlitby a naučení pro školní mládež. **Osmé,** opravené vydání. Schválena od nejdůstojnějších konsistoří kněží arcibiskupské v Praze a v Olomouci, od biskupské konsistoře v Brně, v Budějovicích a v Hradci Králové a v Litoměřicích. Od **Dr. I. A. Frencla.** Stran 320 v 32 s 5 oceloryt. a 80 písněmi. —.32 kr.

Apostolát modlitby spojený s úctou Božského Srdce Páně, čili čtení a rozjímání o apostolatu a o Srdci Páně, modlitby ranní, večerní, k zpovědi a k sv. přijímání, při odpoledních službách Božích, a písně na všechny slavnosti roku atd. S povolením duchovní vrchnosti. Sepsal **P. J. Svoboda.** Stran 430 v 8ce s dvěma ocelorytinou. —.70 kr.

Duchovní stráž před branou věčnosti. Jádro všech modliteb pro katolické křesťany. Sepsal **P. J. Němeček.** Stran 256 v 56ce s 24 obrazy sv. Strážců a obrázkovou křížovou cestou —.12 kr.

Důvěra v Boha. Modlitební kniha pro katolické křesťany obého pohlaví, v nížto, kromě obyčejných modliteb ranních, večerních, ke mši svaté, k sv. zpovědi a přijímání, k rozličným Svatým, litaní a modliteb na nejpřednější slavnosti v roce, připojeny jsou též: „Pobožnost křížová“, „Stráž duchovní“ a písně, jichžto při službách Božích nejčastěji se užívá. Sepsal **J. A. Dreml.** Se 14 obrazy křížové cesty a s duchovní stráží. Stran 256 v 32ce s ocelorytinou. —.16 kr.

Dvou svatých sester Gertrudy a Mechtildy modlitby. Rozkošné duchovní a velmi nábožné modlitby, v nichžto samé nebeské a Božské pobožnosti dvou svatých klášterních panen a vlastních sester, sv. Gertrudy a Mechtildy, dílem od Krista Pána, dílem od Matky Boží ústně zjevené, a dílem od Ducha sv. vnuknuté, obsaženy jsou; z jejich zjevení k potěšení a užívání všem pobožným dušám pohlaví ženského na novo vydané. Sepsal **P. P. J. Pelikovský.** Stran 518 v 8ce s 5 ocelorytinami na pěkném papíře —.70 kr.
na obyčejném papíře —.60 kr.

Kněhtiskárna **B. Stýbla v Praze.**

J. Em. Kardinála Wisemanna čili: Církev v katakombách. Obsahuje líčení křesťanské starověkosti vůbec a posledního pronásledování křesťanů zvlášt. Znovu na česko přeložena od **J. Desoldy**. Stran 576 v 32ce s oceloryt. zl. 1.—

Hvězda Betlémská čili: Duchovní cvičení v pravém životě křesťanském, podle rozvrhu starší modlitební knížky missionářské opravené a rozmnožené vydal **V. J. Štulc**, probošt starob. král. kapitoly sv. Petra a Pavla na Vyšehradě atd. Páté vydání (latinkou druhé). — Kniha ta je od nejdůst. bisk. Ordinariatu Budějovického v kurrendě od 8. října 1857 č. 20 velmi schválena. Stran 360 v 32ce s oceloryt. —.24 kr.

Chvály Marianské. Katolická modlitební kniha. Obsahuje modlitby pro všechny pobožnosti církevní, zvláště Marianské. Sepsal **P. V. Šrámek**. Stran 400 v malé 8ce s 2 ocelorytinami. —.50 kr.

Jednota sv. dětství Pána Ježíše a dítky pohanské. Modlitební kniha pro dítky křesťanské. Od **J. Vačkáře**. Stran 260 v 32ce s 8 ocelorytinami. —.36 kr.

Ježíš, potěšení jediné srdce mého povždy. Modlitební kniha pro ženské pohlaví. Obsahuje pobožnosti každodenní, modlitby k Božským osobám, pobožnosti církevního roku, nejblahoslavenější Panny Marie, modlitby v rozličných potřebách atd. Sepsal **J. Rechziegel**. Stran 528 ve velké 32ce s 6 ocelorytinami. zl. 1.—

Kytice rajská. Modlitby dle slov církve a Svatých pro vzdělané katolické panny a paní. Od **J. N. Fr. Desoldy**. Stran 412 v 64 s 4 oceloryt. —.60 kr. Totéž vydání s barevným okrajem —.90 kr.

„Časopis katol. duchovenstva“ (ročník 13., sv. 6.) vyslovil se o této knize takto: „Není tomu dávno, co v časopise tomto vysloveno bylo přání, aby skladatelé modlitebních kněh upustili od obyčejného u nás závorkování koncovek pro pohlaví ženské a raději se o to zasadili, aby se tomuto dle mluvy církevní zbožnému pohlaví dostalo do rukou modliteb i obsahem i formou potřebám ženy křesťanské přiměřených. Tudíž s radostí vítáme „Kytici rajskou“ a vítáme ji s úplnou

Kněhtiskárna B. Stýbla v Praze.

důvěrou, jejížto základ na jménu a dosavadních pracích literárních osvědčeného spisovatele spolehá. Na 412 stránkách malé šestnáctky tu snešeno vše, čehož panna neb paní křesťanská k obyčejným úkonům náboženským, veřejným i domácím potřebuje, ku mši, přijímání svátosti (chváliti sluší stručně a obezřetně sestavené „Zrcadlo zpovědní“), a ku zvláštním příležitostem, na př. nevěsty, manželky, matky, vdovy; v nemocích, za zemřelé. Také nešporní žalmy, křížovou cestu a několikero litaní i písní v knížce té nalézáme. Mimo přesný a při tom srozumitelný sloh chváliti musíme, že spisovatel pořádá modlitby veškeré téměř na základě slov svatých a světců Božích sestavené a že si nelibuje v modlitbách příliš dlouhých a tudíž unavujících. Jelikož i zevnější úprava jest velmi slušná a knížka 4 ocelotiskovými obrázky ozdobena, můžeme ji co nejlépe doporučiti.

Maria, Modlitební knížka věnovaná ctitelům nepoškvrněné Rodičky Boží. Čtvrté vydání, latinkou první. Obsahuje obvyklé pobožnosti domácí i chrámové, jakož i mnoho písní. Páté vydání. Od **J. Němečka**. Stran 380 v 32ce s 2 oceloryt. —.30 kr.

Modlitba dítěte, kterouž Otec nebeský vyslyší. Modlitební kniha pro mládež od věrného přítele této. Stran 240 v 32ce s 4 ocelorytinami a mnoha jinými obrázky —.24 kr.

Modlitební kniha pro osobu ženskou od Dr. **J. M. Haubera**. Starý předklad od J. Hýbla. Pro páté vydání znova upravil J. Herčík. Stran 568 v 8ce na pěkném papíře s 6 oceloryt. zl. 1.20 kr. Totéž vydání na obyčejném papíře s 2 oceloryt. zl. 1.—

Modlitební kniha pro vzdělání katolických křesťanů. Pro mládež i dospělý věk od Dr. **J. M. Haubera**. Dle čtrnáctého spisů Haubertových vydání volně zčeštil a nábožnými písněmi opatřil V. Frost, kněz církevní, ředitel prvního ústavu v Čechách pro hluchoněmé v Praze atd. 6. vyd. Stran 287 v 32ce s oceloryt. —.24 kr.

Následování Krista. Modlitební knížka obsahující: Modlitby ranní, večerní, ke mši svaté, k zpovědi a přijímání, litanie a mnoho písní, křížovou cestu se 14 obrazy, spasitelné rozjímání s 10 obrázky atd. od **T. Kempenského**. Stran 323 v 32ce. —.20 kr.

Kněhtiskárna B. Stýbla v Praze.

Nevesta Pána našeho Ježiše Krista. Modlitebni kniha pro katolické panny, jež se rády s Bohem obírají. Se všemi pobožnostmi a písněmi. Sepsal **J. M. Pohořelý**. Šesté vydání. Stran 352 ve velké 32ce s 6 ocelorytinami. — 50 kr.

Sbírka písní neb: Kancionálek pro kostelní i domácí pobožnost ku prospěchu mládeže školní. Čtrnácté vydání. Obsahuje **206** písní nábožných, několik těch přidano dle kancionálu sv. Janského. Sepsal **Dr. I. A. Frencl**. Vyňato z Anděla Strážného. Stran 257, sešit a zavěšen v obálce —.16 kr.

Perla pravých křesťanů. Modlitebni kniha pro všechny stavy, potřeby a okolnosti katolických křesťanů. Sepsal **Bern. Gallura**. Přeložil a rozmnožil **Fr. Křenek**, kuž z řadu Maltézského. Obsahuje všechny obvyklé pobožnosti, křížovou cestu s obrazy a 98 písní. Stran 400 ve větší 32ce —.40 kr.

Ohlasy posvátných dob. Úplná poučná a modlitebni kniha pro veškeré doby a svátky roku církevního. Sepsal **Fr. Vinklář**, Stran 704 s 6 ocelorytinami —.84 kr.

Posvátní zvukové. Modlitby a uvažování pro vzdělané paní a panny od **J. Albacha**. Dle jedenáctého vydání volně přeložil **Dr. I. A. Frencl**, rektor u sv. Jiří. — Čtvrté, pilně prohlednuté a zcela opravené vydání od **P. J. Herčíka**. Stran 408 v 8ce na velínském papíře se 6 ocelorytinami zl. 1.60 kr.
Tatáž v malém formátě (IV. vyd.) zl. 1.20 kr.

První sv. přijímání a sv. biřmování. Poučení, příprava a modlitby o těchto Svatostech, jakož i o svátosti pokání, s modlitbami obecnými. Pro mládež i dospělé sepsal **J. Herčík**. Stran 337 v 32ce s 5 ocelorytinami —.36 kr.

Rozjímání pro panny. S přidavkem potřebnějších modliteb a písní. Sepsal **Ig. Alf. Stelzig**. Vzdělal **P. Fr. Srdínko**. S aprobací nej důstojnější konsistoře Pražské. Stran 224 v malé 8ce s ocelor. —.32 kr.

Rukověť S povolením a schválením nej-
důstojnější konsistoře Pražské,
dpoledních pobožností nejdůstojnější konsistoře Král.
křesťansko-katolických. Hradecké a Budějovické.
od P. J. Němečka. Stran 583 s ocelor. zl. 1.—

Žůžka Sionská. Katolická modlitební kniha pro
vzdělané paní a panny. Od K. E.
upýho. Stran 264 v 32ce (miniat. vydání) se 6 ocelorytinami
zl. 1.—

tatáž kniha ve větším vydání s barevn. okrajem zl. 1.60 kr.

Šeraf. Modlitební kniha pro křesťanskou mladež obojího
pohlaví. Od J. Berana. Obsahuje modlitby ranní,
řed školou a po škole, před jídlem a po jídle, modlitby ve-
erní, modlitby k sv. zpovědi, k sv. přijímání, k sv. biřmování,
modlitby na svatosti celého roku, rovněž i písně nejpotřeb-
ější. Stran 256 v 32ce s 4 ocelor. —.24 kr.

Srdce Pána Ježíše a Panny Marie. Úplná modlitební kniha k uctění
nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše
a Marie Panny. Osmé vydání,
od Vojt. Ruffra. Stran 500 v 8ce s 4 ocelorytinami a jinými
etnými vyobrazeními —.70 kr.

Františka Saleského Bohumila, čili: Navedení k zbožnému životu.
D e úplného vydání pařížského znova
na český jazyk přeložil a potřebnými
modlitbami opatřil J. Nep. Fr. Desolda. Stran 380 v malé 8ce
zl. 1.—

Divotvorkyně devátého st. svatá Panna a Mučnice
Filumena. Podle vlášského Dona Francesca
di Lucia. Připojená devítidenní
pobožnost, modlitby ranní, ve-
erní, ke mši svaté, k zpovědi,
přijímání atd. Od J. A. Dremla. Páté opravené a roz-
možené vydání. (S 2 ocelorytinami.) zl. 1.—

Uctění velebné svátosti oltářní. Rozjímání a modlitby k na-
vštívení a přijímání velebné
Svätosti. Dle sv. Alfonse Li-
guorského sepsal a obyčejnými
modlitbami opatřil J. N. F. Desolda. Stran 352 v 24ce s 2
celorytinami. —.40 kr.

Svatý Alois, vzor a ochránce křesťanské mládeže vůbec, studující pak zvlášt. Modlitební kniha pro mládež katolickou. Od **J. N. Fr. Desoldy.** —.36 kr.

Úplný klíč. Modlitební kniha pro nábožné křesťany. Osmé vydání, latinkou druhé. Od **P. Vojt. Ruffera.** Stran 460 v 8ce s křížovou cestou a 2 ocelorytinami. —.60 kr.

Vroucí vzdechy k Bohu. Modlitební kniha pro vzdělaný mladý věk. Obsahuje modlitby a poučení na slavnosti celého roku, jakož i modlitby a rozjímání v rozličných potřebách a případech života, modlitby k službám Božím, písně atd. Sepsal **Jos. Beran.** Stran 384 v 32ce s 4 ocelorytinami. —.80 kr.

Vůdce duše do nebeské vlasti, čili: Poznání srdce člověka, přebývá-li v něm Bůh aneb ďábel, v třinácti obrazech smyslně představeno. Od **Vojtěcha Ruffera,** probošta kapituly vyšehradské. Stran 384 v 8ce s 2 ocelorytinami. —.70 kr.

Výborné duchovní cvičení v pravém křesťanském obcování dle zásad svaté Missionis. Modlitební kniha, obsahující všechna obvyklá modlení chrámová i domácí. Sepsal **P. J. Pelikovský.** Deváté vydání. Stran 393 ve velké 32ce s oceloryt. —.24 kr.

Zlatá knížka **T. Kempenského,** Znovu na český jazyk vyložená a modlitbami příhodnými opatřena prof. **J. Nep. F. Desoldou.** Stran 512 v 32ce s 2 ocelorytinami. —.50 kr.

Zpěvy a modlitby pro žákostvo středních škol. Sestavil **P. Fr. Pech,** učitel náboženství v Písku, a **Fr. Gregora,** ředitel kůru a učitel zpěvu v Písku. (S notami a ocelorytinou.) zl. 1.—

Brána angelská, kniha pro dům a chrám, aneb v kterémto ponaučení a rozjímání pro katolické křesťany; každodenní ranní i večerní modlitby; pobožnosti při Mši svaté; pobožnosti nedělní, předpolední i odpolední; litanie; pobožnost před svatou zpovědí a před svatým přijímáním; pobožnost k nešvětějším svátostem oltářní, na den Božího těla; pobožnosti k nešvětějším a nerozdílné Trojici
Kněhtiskárna B. Stýbla v Praze.

Boží a přehorřkému umučenj Páně; pobožnosti k nevdůstogněgssí nebes králowně Panně Marii i k milým Swatým a Sweticím Božím; modlitby na wefferé znamenité slawnosti Páně; modlitby za rozdílné stawy a w rozličných žiwota okolnostech; modlitby w dobách soužení, příkoří a protiwenstwí; příprawa k šťastné hodině smrti; modlitby za zemřelé a písně objaženy jsou. Dd Josefa Zimmermanna, lokalisty w Stodůlkách. Stran 880. Cena 1 zl. 20 fr.

Dewět stupňů k spasení, Obsahující: Kterak swatí a wýteční slu- čili žebníci Boží putující za

Putování za Pánem Ježíšem do nebe. Kristem po cestě k nebi, neunaweně co po stupních k spasení wždy wšsse wystupowali. Zde křesťan we wšseliřých příhodách rady, poučení a útěchy nalezne. Wyňato ze spisů sw. Otců. K tomu připojeny jsou modlitby ranní, wečerní, ke mši swaté, k sw. zpovědi, k sw. přijímání, rozjímání a modlitby na slawnosti církevní litanie, křížová cesta, rozjímání a modlitby na swátých Marie Panny a Swatých atd. Šesté oprawené wydání, ozdobené barwotiskowým titulem a 10 wyobrazeními a křížowou cestou dle Führicha. Dd Wojt. Ruffera, probosťta kapitoly Wyšsehradské. Stran 512 we velké 8ce, na tuhém pěkném papíře, tiskem zřetelným zl. 1.20 fr.

Schwálení knihy této.

Sotwa první wydání knihy „Dewět stupňů k spasení“ mezi lidem známo bylo, velikého oblíbení sobě zjednala. S mnozí oswícení duchovní ji schválili, zvláště wnj. důst. P. Wáclaw Štulc, nyní probosťt na Wyšsehradě, w církevním časopise „Blahoměst“ roku 1855 we swazku 5. schválil tuto následowně: Kniha ta plná zdravého, krásného, utěšeného a spásitelného naučení. Připojené modlitby na mnoze wáženy jsou ze spisů sw. Otcůw, a tudíž domyslí se každý, jakowým to wanou duchem. Probírajíce se w utěšené této knize poučowací, radící a modlicí, nejednou pomzdechli jsme sobě: Kžžby těchto „Dewatero stupňů“ nalézalo se alespoň po jednom wýtisku w každé rodině! „Mohli by to býti poklad pro žiwot věčný.“ Dále o wýbornosti její swědčí i ta okolnost, že první wydání — obnášející pět tisíc wýtisků — do dvou roků celé rozebráno bylo. Načež w roku 1858 postaral se nakladatel o nové zlepšené a rozmnožené wydání, kteréž opět we třech letech w dewíti tisících wýtiscích rozebráno bylo. Protož přikročil nakladatel k třetímu, opět po třech letech k čtvrtému, zase po třech letech k pátému, nyní pať po čtyřech letech k wydání

Kněhtiskárna B. Stýbla v Praze.

šestému. Bůh račiž i dále dílo toto žehnati, by všem, jenž knihy tyto použijí, prospěla k životu věčnému! — V Praze, na den svaté Rosalie 1873.

Duchovní život ve světě. Obsahuje stručný životopis svatého Otce Františka, původní svatou Reguli, úplný řád sv. Otce Františka Serafinského. Její a posvátných hodin myšlenek, papežské dekrety, obřady při oblače a sv. profesí, regulní modlitby, církevní hodiny za věrné zemřelé, každodenní rozjímání, původ bratrstva kajíceho pásku sv. Otce Františka, závazkové téhož bratrstva a ritus při opásání kajíceho páskem, kalendář atd. atd. Seřadil a vydal P. Pavel Josef Pelikowski, kněz řádu Františkánského, novicmistr, ředitel třetího řádu českého shromáždění v Praze atd. Díl I. — 70 fr.

== Nové vydání. ==

Duchovní život ve světě, aneb: Duplná modlitební kniha pro katolické křesťany a křesťanky, jenž u prostřed světa v pravdě nábožně a svatě žiti býti toužejí. Obsahující vůbec: Modlitby k domácí a veřejné pobožnosti. Seřadil a vydal P. Pavel J. Pelikowski. Díl II. — 88 fr.

Loreta. Modlitební a poučná kniha pro katolické křesťany, zvláště pro všechny ctitele nejblahošlavenější Marie Panny. Obsahuje utěšenou zprávu milostným příběhem, v kterémž Maria Panna přebývala a kde Syn Boží se vtělil, předivném jeho přenesení, milosti tam prokázané, popis Loretaňské kaple v Praze a tamž pobožnost a zastavení. Krom toho modlitby ranní, večerní, mšeňní, zpovědní, k sv. přijímání, rozjímání a modlitby na svátky Marie Panny, též křížovou cestu, životopis zvláštních ctitelů Matky Páně, rozličné pobožnosti a písně k uctění Rodičky Boží, atd. Z rozličných knih vybral a seřadil Josef Sedivý.

Obsah: Částka první. Pobožnost v loretaňských kaplích. Částka druhá: Obvyklé křesťanské pobožnosti. Částka třetí: Pobožnost na svátky Marie Panny. Částka čtvrtá: Obzvláštní ctitele Rodičky Boží a která ji ctíli. Částka pátá: Rozličné modlitby k Marii Panně. Částka šestá: Písně k uctění Panny Marie. Stran 344 v 8ce s ocelorhynou — 70 fr.

Kněhtiskárna B. Stýbla v Praze.

základem kněhkupectví B. Stýbla v Praze vyšly mimo jiné
též následující knihy:

Výklad pořádkem katechismu, stvrzen slovy
křesťansko-katolického náboženství, písma svatého, vý-
sky svatých Otcův a jiných učitelů církevních, s připojením
nohých průpovědí, přísloví, podobenství a příkladův. Pro chrám,
pro školu i pro domácnost ku prospěchu učitelů svatého nábo-
ženství, — katechetův i kazatelův, — i ku vzdělání věřících
každého stavu a povolání sepsal Josef Boleslav Podstránský,
kněz církevní, pens. osobní fr. rář, býv. kazatel u sv. Barbory,
pří ní duchovní správce v měst. špitále na Horách Kutných.
Díl VI. 2. Část V. O křesťanské spravedlnosti. B. Díl druhý
o spravedlnosti: Čiň dobré! 2.60 kr.

I. a II. díl chystá se k tisku v druhém vydání.

Kázání na všechny neděle a svátky celého
roku a řeči příležitostné, jež činil Josef
Hrenberger, síd. kanovník na Vyšehradě. Tři díly zl. 3.90 kr.

Postilla, to jest: Výklady na všechny nedělní i sváteční
církevního. Znovu na český jazyk vyložil Jan Fr. Desolda.
Schválením nejdůstojnější kníž. arcib. konsistoře pražské,
Dva díly zl. 4.—

Kdo jest Ježíš Kristus? Řeči konferenční, které ve
sv. týdnu 1874 k studující
mládeži českého real. gymnasia malostranského v Praze činil
P. Frant. Janků. —.40 kr.

O čtveru věcí posledních. Kázání postní. Se-
psal Janura Václav. —.50 kr.

Kázání na všechny neděle a svátky celého
roku a řeči postní. Sepsal Jan Valer. Jirsík.
Tři díly zl. 3.—

Populární dogmatika. Kniha, ve kteréžto
učení víry sv. kato-
lické církve prostonárodně vyložil Jan V. Jirsík. Čtvrté, roz-
množené vydání. zl. 2.—

Kněhtiskárna B. Stýbla v Praze.

Pobožnost křížové cesty, složení k veřejnému užívání na nově zřízené křížové cestě na Petříně nad Prahou. Sestavil Krbec J. —.20 kr.

Sedmero kázání postních s připojeným kázáním na slavný Hod velikonoční. Sepsal Fr. B. Lukáš. —.40 kr.

Výbor příkladů na veškeré učení katolického náboženství. Podává Jakub R. Macan. (Druhé vydání.) —.80 kr.

Kazatelé slovanští. Vedením Václava Štalce, probošta koleg. kapitoly Vyšehradské, s pomocí několika bratří duchovních vydává Ant. Mužík. I. díl zl. 6.— II. díl zl. 5.—

Květnice Mariánská čili: Májová pobožnost k domácí a veřejné potřebě. Všemi obecnými pobožnostmi a písněmi opatřil Josef Němeček. —.70 kr.

Příležitostné řeči a modlitby k výkonům svato-obřadním. Od J. Němečka. —.50 kr.

Svatopostní řeči a epištoly a evangelia se stručným vysvětlením a rozjímáním. Ku potřebě veřejné i soukromé vydal Josef A. Šrůtek. —.88 kr.

Příklady cností ze života Svatých, co látka vyučovací ku psaní nápopědnému ve školách národních. Sepsal Lib. Tolman. —.24 kr.

Navedení ku křesťanské slušnosti. Dívkám českým podává Jan Veselý. —.28 kr.

Radostný věnec Mariánský, neb Růženec ke cti blahoslavenější Panny a nebes Královny Marie. Sepsal Barb. Weis. Třetí vydání. —.20 kr.

Šestero řečí jež konal P. Vojtěch Polanecký, farář v Kolodějích. S povolením o nejsvětější Svátosti, nejd. kn. arcib. konsistoře Pražské. —.40 kr.

Potěšení jediné

Srdce mého povždy.

Poučná a modlitební kniha pro nábožnou katolickou křesťanku. Obsahuje rozjímání, modlitby, litanie a písně ku každé církevní slavnosti v roce. Každá píseň, která není povědomá, má nápis svůj přitisklý. Sepsal P. J. Nechziegel. Druhé rozmnožené vydání. Stran 550 ve velké 24ce s 4 ocelorytinami. —.80 fr.

Růžový věneček,

umíth z rozličných pobožností ku počtě a Matky Boží Marie. Kufowět pobožnosti pro spoluúdy bratrstwa živého růžence. Schválením nejdůstojnější konsistoře Kralowéhradské. Druhé opravené vydání. Sepsal J. Bilek. —.60 fr.

Swatyně Sionská,

čili: Úplná modlitební kniha k nábožnému vzdělání a poučení katolické křesťanky. Od J. A. Dewise. Sestawil J. N. Fr. Desolda, kněz řádu premonstrátského atd. v Teplé. Stran 670 ve velké 24ce s 2 ocelorytinami. —.80 fr.

Trh ďáblův a Kristův

a zač své zboží v obchodě života mezdejšího prodávají. Modlitební kniha obsahující mnoho modliteb, jakož i písní a litaní. Od Wojt. Ruffera, proboshta kapitoly Wissehradské. Stran 224 ve velké 32ce s obrazy. —.70 fr.

Národní

nejnovější

česká kuchařka.

Důkladný návod

ku připravování jídel
všeho druhu,

obsahující 1134 nejlepších receptů mimo mnohé praktické pokynutí kuchařské. Vydala Vlastimila Zabranská. (S 8 vyobrazeními.)

Stran 336 v 8ce za 1 zl., vázaná zl. 1.30 kr.

Kněhtiskárna B. Stýbla v Praze.